

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

19 Οκτωβρίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 6075

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 828/2023*

Λήψη απόφασης επί της αυτεπάγγελτης έρευνας της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού (εφεξής «ΓΔΑ») προκειμένου να διαπιστωθεί αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 1 του ν. 3959/2011 «Προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού», και του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.), σχετικά με τον διαγωνισμό της Εθνικής Κεντρικής Αρχής Προμηθειών Υγείας (Ε.Κ.Α.Π.Υ.) με τίτλο «Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για την επείγουσα προμήθεια ιατροτεχνολογικών προϊόντων ταχέως ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test), με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει της τιμής και συνολική εκτιμώμενη αξία 28.549.800,00 ευρώ» (κωδικό αριθμό Α/Α ΕΣΗ-ΔΗΣ 145316), που δημοσιεύθηκε την 30η Νοεμβρίου 2021, αναφορικά με τυχόν αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές στο πλαίσιο οριζόντιας ή κάθετης σύμπραξης.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 30η Αυγούστου 2023, ημέρα Τετάρτη και ώρα 13:00, με την εξής σύνθεση:

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε 4 επιπλέον εκδόσεις με τα διακριτικά: (1) Προς Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, (2) Προς την εταιρεία «VIOLAK INTERNATIONAL ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (3) Προς την εταιρεία «ΙΝΕΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΙΑΤΡΙΚΩΝ -ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΕΙΔΩΝ» και (4) Προς την εταιρεία «Β.Β.Δ Νικόλαος Λαϊνιώτης Α.Ε.Β.Ε, Παραγωγή Εισαγωγή και Εμπορία Υγειονομικού υλικού, Ανώνυμος Εμπορική Βιομηχανική Εταιρεία». Από τις παραπάνω εκδόσεις έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (Α' 93), όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (Β' 1790/2023).

Πρόεδρος: Ιωάννης Λιανός
Μέλη: Χαρίκλεια Νικολοπούλου (Αντιπρόεδρος)
Παναγιώτης Φώτης
Ιωάννης Στεφάτος (Εισηγητής)
Χαρίκλεια Βλάχου
Παντελής Μπορόβας
Άννα Γκάτζιου
Μιχαήλ Πολέμης και
Χρυσοβαλάντου - Βασιλική Μήλλιου
Γραμματέας: Ηλιάνα Κούτρα

Πριν την έναρξη της συζήτησης, ο Πρόεδρος όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την υπάλληλο της Γραμματείας Προέδρου, Αντιπροέδρου και Εισηγητών, Ηλιάνα Κούτρα με αναπληρώτρια την Ευγενία Ντόρντα.

Στην αρχή της συζήτησης, ο Πρόεδρος έδωσε το λόγο στον Εισηγητή της υπόθεσης, Ιωάννη Στεφάτο, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά την υπ' αρ. οικ. 6267/4.8.2023 γραπτή εισήγηση και λαμβάνοντας υπόψη όσα αναφέρονται αναλυτικά σε αυτή, πρότεινε κατά την παρ. 35 της υπ' αρ. 790/2022 απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού και του άρθρου 29Α του ν. 3959/2011, την αποδοχή, σύμφωνα με το ανωτέρω σκεπτικό, των Προτάσεων Διευθέτησης Διαφοράς που υπεβλήθησαν από τις από τις επιχειρήσεις: 1) «VIOLAK INTERNATIONAL ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», 2) «ΙΝΕΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΙΑΤΡΙΚΩΝ -ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΕΙΔΩΝ», 3) «Β.Β.Δ Νικόλαος Λαϊνιώτης Α.Ε.Β.Ε, Παραγωγή Εισαγωγή και Εμπορία Υγειονομικού υλικού, Ανώνυμος Εμπορική Βιομηχανική Εταιρεία.» και την έκδοση απόφασης, με την οποία η επιτροπή σας θα:

1. Διαπιστώνει ότι οι εταιρίες αποδέκτες της Εισήγησης, παραβίασαν, σύμφωνα με τα εκτεθέντα στο σκεπτικό, το άρθρο 1 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, και το άρθρο 101 ΣΛΕΕ, λόγω της συμμετοχής τους σε απαγορευμένες οριζόντιες συμπράξεις, δυνάμει των πρακτικών που, συνοπτικώς στο πλαίσιο της Διαδικασίας Διευθέτησης, περιγράφη σαν ανωτέρω.

2. Υποχρεώνει τις προαναφερόμενες επιχειρήσεις να παύσουν, εφόσον δεν το έχουν ήδη πράξει, και να παραλείπουν στο μέλλον τις διαπιστωθείσες στο σκεπτικό παραβάσεις του άρθρου 1 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, και του άρθρου 101 ΣΛΕΕ.

3. Επιβάλει πρόστιμο για την τέλεση των διαπιστωθεισών, βάσει του σκεπτικού, παραβάσεων του άρθρου 1

του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, και του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, ως ανωτέρω.

Με την ολοκλήρωση της ανάπτυξης της Εισήγησης και αφού αποχώρησαν από την αίθουσα τα μέλη της Γενικής Διεύθυνσης, η Επιτροπή προχώρησε σε διάσκεψη επί της

ως άνω υπόθεσης με τη συμμετοχή του Εισηγητή Ιωάννη Στεφάτου, ο οποίος δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία και αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης προς διευθέτηση υπόθεσης, την Εισήγηση και τη Δήλωση Διευθέτησης των μερών,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ :

Πίνακας περιεχομένων

I. ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

- I.1 Μέτρα έρευνας
- I.2 Εκδήλωση ενδιαφέροντος Διευθέτησης

II ΟΙ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

- II.1 «VIOΛAK INTERNATIONAL ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», δ.τ. "V & L A.E.".
- II.2 «ΙΝΕΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΙΑΤΡΙΚΩΝ -ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΕΙΔΩΝ», με δ.τ. «ΙΝΕΞ ΙΑΤΡΙΚΑ Α.Ε.»
- II.3 Β.Β.Δ Νικόλαος Λαϊνιώτης Α.Ε.Β.Ε, Παραγωγή Εισαγωγή και Εμπορία Υγειονομικού υλικού, Ανώνυμος Εμπορική Βιομηχανική Εταιρεία, δ.τ. «Β.Β.Δ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ Α.Ε.Β.Ε.».

III ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

- III.1 Σχετική Αγορά Προϊόντων και Υπηρεσιών
- III.2 Σχετική Γεωγραφική Αγορά

IV ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

- IV.1 Εφαρμοστέες Διατάξεις
- IV.2 Υπαγωγή στην Κρινόμενη Υπόθεση
 - IV.2.1 Εκκίνηση διαδικασίας διευθέτησης - Εκτίμηση της ΕΑ
 - IV.2.2 Διμερείς συσκέψεις
 - IV.2.3 Υποβολή προτάσεων διευθέτησης

V ΚΥΡΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

- V.1 Ο ΕΠΙΜΑΧΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
- V.2 ΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

VI ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

- VI.1 Επί της Εφαρμογής του άρθρου 1 παρ.1 Ν. 3959/2011 και του άρθρου 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ 23
- VI.2 Άρθρο 101 ΣΛΕΕ- Εφαρμοστέο Ενωσιακό Δίκαιο- Επηρεασμός Ενδοενωσιακού Εμπορίου.
- VI.3 Η Έννοια της «Επιχείρησης»
- VI.4 Η Έννοια της Απαγορευμένης Σύμπραξης
- VI.5 Εξ Αντικειμένου Περιορισμός του Ανταγωνισμού

- VI.6 Υπαγωγή στην υπό κρίση υπόθεση**
- VI.7 Αδυναμία εξαίρεσης βάσει του αρθρ. 1 παρ. 3 ν. 3959/2011.**
- VI.8 Ως προς την επιβολή κυρώσεων**
 - VI.8.1 Εφαρμοστέοι Κανόνες – Κριτήρια Καθορισμού του Ύψους του Προστίμου**
 - VI.8.2 Υπολογισμός του Προστίμου**
 - VI.8.2.4 Εφαρμογή Ανώτατου Ορίου 10%**
 - VI.8.2.5 Εφαρμογή Διαδικασίας Διευθέτησης Διαφορών ως προς τη μείωση του προστίμου**

I. ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

I.1 Μέτρα έρευνας

1. Η παρούσα υπόθεση αφορά στην αυτεπάγγελτη έρευνα της Επιτροπής Ανταγωνισμού (εφεξής και «ΕΑ») προκειμένου να διαπιστωθεί αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 1 του Ν. 3959/2011 περί «Προστασίας του Ελεύθερου Ανταγωνισμού», όπως ισχύει, και του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.), σχετικά με τον διαγωνισμό της Εθνικής Κεντρικής Αρχής Προμηθειών Υγείας εφεξής «Ε.Κ.Α.Π.Υ.») με τίτλο «Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για την επείγουσα προμήθεια ιατροτεχνολογικών προϊόντων ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test), με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει της τιμής και συνολική εκτιμώμενη αξία 28.549.800,00 ευρώ» (κωδικό αριθμό Α/Α ΕΣΗΔΗΣ 145316) που δημοσιεύτηκε την 30^η Νοεμβρίου 2021, αναφορικά με τυχόν αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές στο πλαίσιο οριζόντιας ή κάθετης σύμπραξης. Η Ε.Κ.Α.Π.Υ. αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, που τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας, έχοντας ως αρμοδιότητα μεταξύ άλλων τον κεντρικό στρατηγικό και επιχειρησιακό σχεδιασμό του οικονομικού και εφοδιαστικού κύκλου προμήθειας προϊόντων και υπηρεσιών, του συστήματος υγείας, καθώς και η παρακολούθηση και ο έλεγχος της ανάλωσης στον τομέα της Δημόσιας Υγείας (βλ. άρθρο 21 επ. Ν. 4472/2017)¹.
2. Στο πλαίσιο της αυτεπάγγελτης έρευνας, διενεργήθηκαν α) την 10.3.2022 και [...] επιτόπιοι έλεγχοι στις επιχειρήσεις [...]², VIOLAK INTERNATIONAL ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ³, ΙΝΕΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΙΑΤΡΙΚΩΝ - ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΕΙΔΩΝ⁴ και «Β.Β.Δ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΑΙΝΙΩΤΗΣ Α.Ε.Β.Ε, ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ, ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».⁵
3. Εν συνεχεία, η ΓΔΑ απέστειλε κλήσεις για λήψη ανωμοτί καταθέσεων κατά τα άρθρα 38 και 39 Ν. 3959/2011 στους νομίμους εκπροσώπους και στελέχη των ελεγχόμενων επιχειρήσεων VIOLAK INTERNATIONAL ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, ΙΝΕΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΙΑΤΡΙΚΩΝ - ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΕΙΔΩΝ και «Β.Β.Δ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΑΙΝΙΩΤΗΣ Α.Ε.Β.Ε, ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ, ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ

¹ Πέραν του επίμαχου διαγωνισμού, η Ε.Κ.Α.Π.Υ. έχει επίσης διεξάγει τις ακόλουθες διαγωνιστικές διαδικασίες για την προμήθεια ιατροτεχνολογικών προϊόντων ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test): α) την υπ' αριθ. 4720/17.12.2021 πρόσκληση σε διαπραγμάτευση για την επείγουσα προμήθεια 3.000.000 rapid test με προϋπολογισμό ευρώ 9.000.000 και β) την υπ' αριθ. 863/21.2.2022 πρόσκληση σε διαπραγμάτευση για την κατεπείγουσα προμήθεια 1.000.000 rapid test με προϋπολογισμό ευρώ 889.000, δυνάμει, μεταξύ άλλων, των διατάξεων του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει της τιμής – βλ. σελ. 2-3 της υπ' αριθ. πρωτ. 883/27.1.2023 επιστολής της Ε.Κ.Α.Π.Υ.

² Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 2135/4.3.2022 και οικ. 8078/5.9.2022 εντολές ελέγχου

³ Βλ. την υπ' αριθμ. πρωτ. οικ. 2136/4.3.2022 εντολή ελέγχου.

⁴ Βλ. την υπ' αριθμ. πρωτ. οικ. 2137/4.3.2022 εντολή ελέγχου.

⁵ Βλ. την υπ' αριθμ. πρωτ. οικ. 2138/4.3.2022 εντολή ελέγχου.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ». ⁶. Οι εν λόγω ανωμοτί καταθέσεις έλαβαν χώρα στις 8.11.2022 στα γραφεία της ΕΑ.

4. Πέραν τούτου, η ΓΔΑ απέστειλε επιπλέον αιτήματα παροχής στοιχείων⁷ κατά το άρθρο 38 Ν. 3959/2011, και έλαβε σχετικές απαντήσεις⁸, από την Ε.Κ.Α.Π.Υ. και από το σύνολο των εταιριών που συμμετείχαν στον επίμαχο διαγωνισμό της Ε.Κ.Α.Π.Υ.

I.2 Εκδήλωση ενδιαφέροντος Διευθέτησης

5. Εν συνεχεία, οι ακόλουθες τρεις εταιρείες κατέθεσαν στην Υπηρεσία γραπτή δήλωση ενδιαφέροντος για την υπαγωγή τους στη Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών, βάσει της παρ. 14 επ. της απόφασης ΕΑ 704/2020.

- a. «VIOLAK INTERNATIONAL ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» («**ΒΙΟΛΑΚ**»)⁹
- b. «ΙΝΕΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΙΑΤΡΙΚΩΝ - ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΕΙΔΩΝ» («εφεξής και **ΙΝΕΞ**»)¹⁰

⁶ Συγκεκριμένα [...]. Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. κλήσεις για λήψη ανωμοτί καταθέσεων οικ. 9390-9393/21.10.2022 και οικ. 9443-9448/24.10.2022.

⁷ Η υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 11889/30.12.2022 επιστολή προς την εταιρεία [...], η υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 11891/30.12.2022 επιστολή προς την εταιρεία [...], υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 11892/30.12.2022 επιστολή προς την εταιρεία [...], η υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 11893/30.12.2022 επιστολή προς την εταιρεία [...], η υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 11894/30.12.2022 επιστολή προς την εταιρεία [...], η υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 11895/30.12.2022 επιστολή προς την εταιρεία [...], η υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 11896/30.12.2022 επιστολή προς την εταιρεία [...], η υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 11897/30.12.2022 επιστολή προς την εταιρεία [...], η υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 11898/30.12.2022 επιστολή προς την εταιρεία [...], η υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 11899/30.12.2022 επιστολή προς την εταιρεία [...] η υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 11900/30.12.2022 επιστολή προς την εταιρεία ΒΙΟΛΑΚ, η υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 11901/30.12.2022 επιστολή προς την εταιρεία [...], η υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 11902/30.12.2022 επιστολή προς την εταιρεία [...] η υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 11903/30.12.2022 επιστολή προς την εταιρεία [...], η υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 11904/30.12.2022 επιστολή προς την εταιρεία ΙΝΕΞ, η υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 11905/30.12.2022 επιστολή προς την εταιρεία ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ, η υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 11907/30.12.2022 επιστολή προς την εταιρεία [...] η υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 11908/30.12.2022 επιστολή προς την εταιρεία [...], η υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 11910/30.12.2022 επιστολή προς την εταιρεία [...] και οι υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 7260/29.7.2022 και 11890/30.12.2022 επιστολές προς την Ε.Κ.Α.Π.Υ.

⁸ Η υπ' αριθ. πρωτ. 879/27.1.2023 επιστολή της εταιρείας [...], η υπ' αριθ. πρωτ. 920/30.1.2023 επιστολή της εταιρείας [...], η υπ' αριθ. πρωτ. 405/16.1.2023 επιστολή της εταιρείας [...], η υπ' αριθ. πρωτ. 328/13.1.2023 επιστολή της εταιρείας [...], η υπ' αριθ. πρωτ. 842/26.1.2023 επιστολή της εταιρείας [...], η υπ' αριθ. πρωτ. 897/27.1.2023 επιστολή της εταιρείας [...], η υπ' αριθ. πρωτ. 840/26.1.2023 επιστολή της εταιρείας [...], η υπ' αριθ. πρωτ. 681/23.1.2023 επιστολή της εταιρείας [...], η υπ' αριθ. πρωτ. 1372/13.2.2023 επιστολή της εταιρείας [...], η υπ' αριθ. πρωτ. 473/17.1.2023 επιστολή της εταιρείας [...], η υπ' αριθ. πρωτ. 715/24.1.2023 επιστολή της εταιρείας ΒΙΟΛΑΚ, η υπ' αριθ. πρωτ. 1253/8.2.2023 επιστολή της εταιρείας [...], η υπ' αριθ. πρωτ. 729/24.1.2023 επιστολή της εταιρείας [...], η υπ' αριθ. πρωτ. 726/24.1.2023 επιστολή της εταιρείας [...], η υπ' αριθ. πρωτ. 826/26.1.2023 επιστολή της εταιρείας ΙΝΕΞ, η υπ' αριθ. πρωτ. 698/23.1.2023 επιστολή της εταιρείας ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ, η υπ' αριθ. πρωτ. 441/16.1.2023 επιστολή της εταιρείας [...], η υπ' αριθ. πρωτ. 863/27.1.2023 επιστολή της εταιρείας [...], η υπ' αριθ. πρωτ. 943/30.1.2023 επιστολή της εταιρείας [...] και οι υπ' αριθ. πρωτ. 7614/10.8.2022 και 883/27.1.2023 επιστολές της Ε.Κ.Α.Π.Υ.

⁹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 740/24.1.2023 επιστολή της ΒΙΟΛΑΚ.

¹⁰ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 770/25.1.2023 επιστολή της ΙΝΕΞ.

- c. «Β.Β.Δ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΑΙΝΙΩΤΗΣ Α.Ε.Β.Ε, ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ, ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» («εφεξής και ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ»)¹¹

II ΟΙ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

II.1 «ΒΙΟΛΑΚ INTERNATIONAL ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», δ.τ. «V & L A.E.».

6. Η «ΒΙΟΛΑΚ INTERNATIONAL ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (εφεξής ΒΙΟΛΑΚ) ΒΙΟΛΑΚ συστάθηκε στις 3.8.1999 και ξεκίνησε να δραστηριοποιείται κατά το ίδιο έτος. Έχει την έδρα της στον Ζωγράφο Αττικής, επί της οδού Ηρώων Πολυτεχνείου 72^A.¹² Νόμιμος εκπρόσωπος της εν λόγω εταιρείας είναι ο Βιολάρης Γεώργιος του Ιωάννη, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος.
7. Η ΒΙΟΛΑΚ έχει ως αντικείμενο δραστηριότητας την εμπορία in vitro ιατροτεχνολογικών προϊόντων, και μέσων ατομικής προστασίας για ιατρική χρήση (π.χ. μασκών αναπνευστικής προστασίας, γαντιών, προστατευτικού ιματισμού), που χρησιμοποιούνται για ιατρική χρήση. Τα rapid tests αποτελούν διαφορετική κατηγορία ειδών (in vivo ιατροτεχνολογικά προϊόντα, τα οποία δεν περιλαμβάνονται στις κατηγορίες των προϊόντων που κατά κανόνα εμπορεύεται η ΒΙΟΛΑΚ, ενώ παράλληλα σημειώνεται ότι η ΒΙΟΛΑΚ δεν κατασκευάζει rapid tests¹³.
8. Η ΒΙΟΛΑΚ ξεκίνησε να εμπορεύεται rapid tests από το έτος 2021, έχοντας ως βασικούς πελάτες της ιδιωτικές επιχειρήσεις και δημοσίους φορείς (ΝΠΔΔ) όπως δημόσια νοσοκομεία, Υγειονομικές Περιφέρειες (ΥΠΕ) και την Ε.Κ.Α.Π.Υ.¹⁴ Συγκεκριμένα, η εν λόγω εταιρεία εμπορεύθηκε τα προϊόντα των ακόλουθων κατασκευαστών για τα έτη 2021-2022: (α) [...] και εμπορική ονομασία [...] και (β) [...] [...] και εμπορική ονομασία [...].¹⁵
9. Ο κύκλος εργασιών της ΒΙΟΛΑΚ ανήλθε στα ευρώ 12.804.655,18 για το οικονομικό έτος 2020, στα ευρώ 12.597.349,64 για το οικονομικό έτος 2021, και στα ευρώ [...] ¹⁶ για το οικονομικό έτος 2022¹⁷. Ο μέσος όρος του απασχολούμενου προσωπικού στη ΒΙΟΛΑΚ ανέρχεται στα 17 άτομα στις 31.12.2020 και στα 18 άτομα στις 31.12.2021¹⁸.

¹¹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 732/24.1.2023 επιστολή της ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ.

¹² Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 715/24.1.2023 επιστολή της ΒΙΟΛΑΚ και κωδικοποιημένο καταστατικό της εν λόγω εταιρείας, όπως αυτό έχει αναρτηθεί στο ΓΕΜΗ.

¹³ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 715/24.1.2023 επιστολή της ΒΙΟΛΑΚ.

¹⁴ Ο.π.

¹⁵ Ο.π.

¹⁶ Βάσει μη οριστικοποιημένων-εγκεκριμένων οικονομικών καταστάσεων.

¹⁷ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 715/24.1.2023 επιστολή της ΒΙΟΛΑΚ.

¹⁸ Βλ. ισολογισμό ΓΕΜΗ 2021, συν. ως σχετ. 5 στην υπ' αριθ. πρωτ. 715/24.1.2023 επιστολή της ΒΙΟΛΑΚ.

Π.2 «ΙΝΕΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΙΑΤΡΙΚΩΝ -ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΕΙΔΩΝ», με δ.τ. «ΙΝΕΞ ΙΑΤΡΙΚΑ Α.Ε.»

10. Η «ΙΝΕΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΙΑΤΡΙΚΩΝ -ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΕΙΔΩΝ» (εφεξής «ΙΝΕΞ») συστάθηκε στις 4.1.1993 και ξεκίνησε να δραστηριοποιείται κατά το ίδιο έτος. Έχει την έδρα της στα Σπάτα Αττικής, επί της οδού Αιγαίου 27¹⁹.
11. Η ΙΝΕΞ έχει ως αντικείμενο δραστηριότητας το χονδρικό εμπόριο ιατρικών αναλώσιμων υλικών, ενώ λειτουργεί ακόμα και ως εμπορικός αντιπρόσωπος μεσολαβώντας στην πώληση ιατρικών αναλώσιμων υλικών²⁰. Νόμιμοι εκπρόσωποί της είναι οι Αποστόλου Γεώργιος, Πρόεδρος του Δ.Σ. και Διευθύνων Σύμβουλος και Αποστόλου Διονύσιος, Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. και Διευθύνων Σύμβουλος κ. Αποστόλου Διονύσιο, οι οποίοι εκπροσωπούν την εταιρεία ο καθένας χωριστά.
12. Η εταιρεία δεν παράγει μόνη της οποιοδήποτε προϊόν ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test) και δεν εμπορευόταν κανένα προϊόν rapid test κατά τα έτη 2020 και 2021. Στα τέλη του 2021, η ΙΝΕΞ ήρθε σε επαφή με κατασκευάστρια εταιρεία της αλλοδαπής και σε συνέχεια αυτής, το 2022, ξεκίνησε να εμπορεύεται τα rapid tests με την εμπορική ονομασία [...] από την εταιρεία παραγωγής με την επωνυμία [...]. Η Εταιρεία προμηθεύει προϊόντα ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test), αφενός, σε εταιρείες του ιδιωτικού τομέα, και αφετέρου σε φορείς του Δημοσίου στο πλαίσιο δημόσιων διαγωνισμών²¹.
13. Ο κύκλος εργασιών της ΙΝΕΞ ανήλθε στα ευρώ 11.574.284,17 για το οικονομικό έτος 2020, στα ευρώ 14.876.385,29 για το οικονομικό έτος 2021, και στα ευρώ [...] ²² για το οικονομικό έτος 2022²³. Ο μέσος όρος του απασχολούμενου προσωπικού στην ΙΝΕΞ ανέρχεται στα 18 άτομα στις 31.12.2020 και στα 18 άτομα στις 31.12.2021²⁴.

Π.3 Β.Β.Δ Νικόλαος Λαϊνιώτης Α.Ε.Β.Ε, Παραγωγή Εισαγωγή και Εμπορία Υγειονομικού υλικού, Ανώνυμος Εμπορική Βιομηχανική Εταιρεία, δ.τ. «Β.Β.Δ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ Α.Ε.Β.Ε.»

14. Η Β.Β.Δ Νικόλαος Λαϊνιώτης Α.Ε.Β.Ε, Παραγωγή Εισαγωγή και Εμπορία Υγειονομικού υλικού, Ανώνυμος Εμπορική Βιομηχανική Εταιρεία (εφεξής «ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ») συστάθηκε στις 31.12.2008 και έχει την έδρα της στο Ρίο²⁵.
15. Η ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ έχει ως αντικείμενο δραστηριότητας την παραγωγή, εισαγωγή και εμπόριο ιατροτεχνολογικών προϊόντων και προϊόντων ατομικής υγιεινής²⁶. Νόμιμος εκπρόσωπός της είναι ο Σωτήριος Λαϊνιώτης.

¹⁹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 826/26.1.2023 επιστολή της ΙΝΕΞ καθώς και το κωδικοποιημένο καταστατικό αυτής, όπως είναι αναρτημένο στο ΓΕΜΗ.

²⁰ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 826/26.1.2023 επιστολή της ΙΝΕΞ.

²¹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 826/26.1.2023 επιστολή της ΙΝΕΞ.

²² Βάσει μη ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων.

²³ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 826/26.1.2023 επιστολή της ΙΝΕΞ.

²⁴ Βλ. ισολογισμό ΓΕΜΗ 2021, συν. ως παράρτημα 3 στην υπ' αριθ. πρωτ. 840/26.1.2023 επιστολή της ΙΝΕΞ.

²⁵ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 698/23.1.2023 επιστολή της ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ και το κωδικοποιημένο καταστατικό αυτής.

²⁶ Ο.π.

16. Η εν λόγω εταιρεία ξεκίνησε να εμπορεύεται το 2022 τα rapid tests με την εμπορική ονομασία [...] από την εταιρεία παραγωγής με την επωνυμία [...]. Προμηθεύει τα rapid tests αφενός, σε ιδιώτες πελάτες και, κατά κύριο λόγο, φορείς του δημοσίου (Ε.Κ.Α.Π.Υ., ΥΠΕ, Δημόσια Νοσοκομεία κ.τ.λ.)²⁷.
17. Ο κύκλος εργασιών της ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ ανήλθε στα ευρώ 22.871.617,52 για το οικονομικό έτος 2020, στα ευρώ 21.688.553,01 για το οικονομικό έτος 2021, και στα ευρώ [...] ²⁸ για το οικονομικό έτος 2022²⁹. Ο μέσος όρος του απασχολούμενου προσωπικού στη ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ ανέρχεται στα 29 άτομα στις 31.12.2020 και στα 40 άτομα στις 31.12.2021³⁰.

III ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

III.1 Σχετική Αγορά Προϊόντων και Υπηρεσιών

18. Η σχετική αγορά προϊόντων ή υπηρεσιών περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμες ή δυνάμενες να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, της τιμής τους και της σκοπούμενης χρήσης τους³¹.
19. Ωστόσο, σημειώνεται ότι η ακριβής οριοθέτηση της σχετικής αγοράς δεν αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για τη νομική αξιολόγηση της υπό κρίση υπόθεσης, διότι κατά πάγια ενωσιακή νομολογία και πρακτική δεν απαιτείται η ακριβής οριοθέτηση της σχετικής αγοράς για την εφαρμογή του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, όταν οι κρινόμενες συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές έχουν ως αντικείμενό τους τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού³². Συναφώς, δεν απαιτείται, κατ' αρχήν, για τη διαπίστωση παράβασης ειδική οικονομική ανάλυση για τις συνθήκες της οικείας αγοράς, ούτε και για τον προσδιορισμό αυτής³³. Η αρχή αυτή μπορεί να εφαρμοστεί αναλογικά και στην περίπτωση του άρθρου 1 του Ν. 3959/2011. Συναφώς, έχει κριθεί ότι δεν είναι η εκάστοτε αρχή ανταγωνισμού που επιλέγει κάθε φορά «κατ' αυθαίρετο» τρόπο τη σχετική αγορά προϊόντων, αλλά οι ίδιες οι συμπράττουσες επιχειρήσεις που επικεντρώνουν την αντί-ανταγωνιστική τους συμπεριφορά σε ορισμένο/-α προϊόν/τα (καθορίζοντας έτσι και το εύρος της σχετικής έρευνας)³⁴. Ως εκ τούτου, οι συγκεκριμένες υπό εξέταση εταιρίες, συμπράττοντας και επικεντρώνοντας την συμπεριφορά τους στην προμήθεια

²⁷ Ο.π..

²⁸ Βάσει μη οριστικοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

²⁹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 698/23.1.2023 επιστολή της ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ.

³⁰ Βλ. ισολογισμό ΓΕΜΗ 2021 της ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ, αναρτημένο στην ιστοσελίδα ΓΕΜΗ <https://publicity.businessportal.gr/company/34569616000>

³¹ Βλ. Ανακοίνωση της Ε.Επ. «όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού», Επίσημη εφημερίδα («ΕΕ») αριθ. C 372 της 09/12/1997. Στη σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνονται το προϊόν (ή προϊόντα) που αφορούν στην υπό εξέταση υπόθεση, καθώς και όλα τα προϊόντα που είναι υποκατάστατά τους είτε από πλευράς ζήτησης είτε από πλευράς προσφοράς και των οποίων η διαθεσιμότητα (ή δυναμική διαθεσιμότητα) εμποδίζει τις ελεγχόμενες επιχειρήσεις να αυξήσουν επικερδώς την τιμή τους κατά ένα μικρό αλλά σημαντικό ποσοστό για αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα.

³² Βλ. ενδεικτικά Αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου T-38/02 *Groupes Danone κατά Επιτροπής*, σκ. 99, και T-48/02 *Brouwerij Haacht NV κατά Επιτροπής*, σκ. 58 (καθώς και στη σχετική νομολογία που παραπέμπουν).

³³ Βλ. Απόφαση ΣτΕ 2780/2012, σκ. 4.

³⁴ Βλ. Απόφαση T-71/03, *Tokai Carbon κατά Επιτροπής*, σκ. 90 και Faull & Nikpay «The EU Law of Competition», 3^η έκδοση, παρ. 8.453.

συγκεκριμένων προϊόντων, οδηγούν σε συγκεκριμένο καθορισμό του εύρους της σχετικής αγοράς.³⁵

20. Εκτιμάται ότι η ακριβής οριοθέτηση της σχετικής προϊόντικης αγοράς παρέλκει δεδομένου ότι τα συμπεράσματα της παρούσας δεν θα μεταβάλλονταν υπό οποιονδήποτε εναλλακτικό ορισμό.

III.2 Σχετική Γεωγραφική Αγορά

21. Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία προσφέρουν ή ζητούν τα σχετικά προϊόντα ή παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού και η οποία μπορεί να διακριθεί από άλλες γειτονικές γεωγραφικές περιοχές (ιδίως λόγω των αισθητά διαφορετικών συνθηκών ανταγωνισμού που επικρατούν σ' αυτές)³⁶.
22. Ως σχετική γεωγραφική αγορά για την υπό κρίση υπόθεση μπορεί να οριστεί το σύνολο της ελληνικής επικράτειας, δεδομένου ότι (α) ο επίμαχος διαγωνισμός της Ε.Κ.Α.Π.Υ. ήταν πανελλήνιας εμβέλειας και αφορούσε στην επείγουσα προμήθεια rapid test για τις ανάγκες των 7 Υγειονομικών Περιφερειών («ΥΠΕ») και του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας («ΕΟΔΥ»)³⁷ και άρα για το σύνολο του ελληνικού πληθυσμού, και (β) τα rapid test προσφέρονται στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού, καθώς η εμπορική πολιτική των εταιριών δεν διαφοροποιείται βάσει γεωγραφικών κριτηρίων. Όπως προαναφέρεται, η ακριβής οριοθέτηση της σχετικής γεωγραφικής αγοράς δεν αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για τη νομική αξιολόγηση της παρούσας υπόθεσης σύμπραξης.

IV ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

IV.1 Εφαρμοστέες Διατάξεις

23. Στο άρθρο 29Α του ν. 3959/2011 προβλέπεται η δυνατότητα της Επιτροπής Ανταγωνισμού («ΕΑ») να θεσπίσει με απόφασή της διαδικασία διευθέτησης διαφορών για τις επιχειρήσεις που παραδέχονται την αποδιδόμενη σε αυτούς παράβαση των άρθρων 1, 1Α ή/και 2 του ν. 3959/2011 ή/και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΣΛΕΕ»), καθώς και να ρυθμίσει, εντός της κανονιστικής εμβέλειας που οριοθετείται με το εν λόγω άρθρο, τα εκεί ενδεικτικώς αναφερόμενα ζητήματα, αλλά και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια που συνδέεται με τη διεξαγωγή της διαδικασίας αυτής. Ειδικότερα, όπως ορίζει το άρθρο 29^Α του ν. 3959/2011, «*Σε περίπτωση διευθέτησης της διαφοράς, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση κατ' απλοποιημένη διαδικασία, στην οποία, μεταξύ άλλων, βεβαιώνονται η τέλεση της αποδιδόμενης παράβασης, καθώς και το γεγονός της διευθέτησης της διαφοράς, και επιβάλλονται οι ανάλογες κυρώσεις*». Συναφώς, με το άρθρο 14 παρ. 2 περ. ιδ (εε) του ν. 3959/2011, παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στην ΕΑ να καθορίσει με

³⁵ Βλ. Απόφαση ΕΑ 767/2022 παρ. 20.

³⁶ Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού (97/C 372/03).

³⁷ Βλ. την υπ' αριθμ. πρωτ. 4459/30.11.2021 πρόσκληση, κεφάλαιο Α1, «Αντικείμενο της σύμβασης».

απόφασή της τη διαδικασία και να ρυθμίσει τους όρους και τις προϋποθέσεις της διαδικασίας διευθέτησης διαφορών κατά το άρθρο 29Α του ν. 3959/2011.

24. Στο πλαίσιο αυτό, δυνάμει της υπ' αριθμ. απόφασης ΕΑ 790/2022³⁸ (εφεξής «Ανακοίνωση για τη Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών») καθορίστηκαν οι όροι οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη διευθέτηση διαφορών σε υποθέσεις απαγορευμένων συμπράξεων, πρόσκλησης σε απαγορευμένη σύμπραξη και ανακοίνωσης μελλοντικών προθέσεων τιμολόγησης προϊόντων και υπηρεσιών μεταξύ ανταγωνιστών και περιπτώσεων κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης κατά παράβαση των άρθρων 1, 1Α και 2 του ν. 3959/2011, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4886/2022 και ισχύει ή/και των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ³⁹.
25. Σύμφωνα με την Ανακοίνωση για τη Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών⁴⁰, σκοπός της διαδικασίας διευθέτησης διαφορών είναι η απλοποίηση και επιτάχυνση της διοικητικής διαδικασίας έκδοσης αποφάσεων από την ΕΑ για παραβάσεις του άρθρου 1 του Ν. 3959/2011 ή/και του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ, καθώς και ο περιορισμός του αριθμού των προσφυγών που ασκούνται κατά των αποφάσεων της ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου⁴¹, προκειμένου να παρασχεθεί στην ΕΑ η δυνατότητα να εξετάζει περισσότερες υποθέσεις με τους ίδιους πόρους και με λιγότερη διοικητική επιβάρυνση, να αυξάνει, έτσι, τον αποτρεπτικό χαρακτήρα της δράσης της και να ενισχύει, συγχρόνως, το ενδιαφέρον των πολιτών για την αποτελεσματική και έγκαιρη τιμωρία των παραβατών. Στο πλαίσιο αυτό, στις επιχειρήσεις που συμβάλλουν στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της διοικητικής διαδικασίας ενώπιον της ΕΑ⁴² μπορεί να επιβάλλονται μειωμένα πρόστιμα⁴³. Η συμβολή αυτή λαμβάνει τη μορφή της ειλικρινούς, ανέκκλητης και ανεπιφύλακτης παραδοχής από μέρους της εμπλεκόμενης επιχείρησης της αποδιδόμενης σε αυτή συμμετοχής στην παράβαση και της ευθύνης που συνεπάγεται η συμμετοχή αυτή, καθώς και της παραίτησής της από την άσκηση συγκεκριμένων δικονομικών δικαιωμάτων και δικαιολογεί μείωση του προστίμου που επιβάλλεται από την ΕΑ⁴⁴.

³⁸ ΦΕΚ 4380/ Β' / 18.08.2022.

³⁹ Βάσει του προϊσχύσαντος άρθρου 25Α του Ν. 3959/2011 (νυν άρθρου 29Α), εκδόθηκε από την ΕΑ η υπ' αρ. 628/2016 απόφαση, η οποία τροποποιήθηκε και κωδικοποιήθηκε με την απόφαση ΕΑ 704/2020. Η συγκεκριμένη απόφαση ΕΑ 704/2020 έχει αντικατασταθεί εξ ολοκλήρου από την απόφαση ΕΑ 790/2022.

⁴⁰ Βλ. Ανακοίνωση, παρ. 2 και 3. Βλ. ακόμα ΕΑ 642/2017, παρ. 6-9, 636/2017, σκ. 6- 9, 721/2020, σκ. 4-7, 748/2021, σκ. 2-5.

⁴¹ Βλ. ΓενΔικ Τ-456/10, Τιμαβ κ.ά. κατά Επιτροπής, Συλλ. 2015 σελ. 296, σκ. 60.

⁴² Βλ. ΓενΔικ Τ-456/10, Τιμαβ κ.ά. κατά Επιτροπής, Συλλ. 2015 σελ. 296, σκ. 65.

⁴³ Κατά πάγια ενωσιακή νομολογία, μείωση του προστίμου λόγω συνεργασίας κατά τη διοικητική διαδικασία δικαιολογείται, εάν η συμπεριφορά της επιχείρησης διευκόλυνε την εκ μέρους της Επιτροπής διαπίστωση της παράβασης και, ενδεχομένως, την παύση της (βλ. ΔΕΚ C- 297/98 P, SCA Holding κατά Επιτροπής, Συλλ. 2000, σελ. I-10101, σκ. 36, ΔΕΚ C- 328/05 P, SGL Carbon κατά Επιτροπής, Συλλ. 2007, σελ. I-3921, σκ. 83, και ΠΕΚ 311/94, BPB de Eendracht κατά Επιτροπής, Συλλ. 1998, σελ. 11.29, σκ. 325). Μείωση του προστίμου δικαιολογείται επίσης και στην περίπτωση που επιχείρηση συνδράμει την Επιτροπή στην ευκολότερη διαπίστωση του υποστατού της παράβασης, ιδίως με την εκ μέρους της επιχείρησης αναγνώριση της συμμετοχής της στην παράβαση ή με την μη αμφισβήτηση των πραγματικών ισχυρισμών επί των οποίων θεμελιώνεται η παράβαση (βλ. ΔΕΚ C-298/98 P, Finnboard κατά Επιτροπής, Συλλ. 2000, σελ. I-10157, σκ. 56, 59 και 60, C-57/02 P, Acerinox κατά Επιτροπής, Συλλ. 2005, σελ. 453, σκ. 88). Βλ. επίσης ΕΑ 526/2011, σκ. 2, και Ανακοίνωση ΕΑ-Κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων, παρ. 15.

⁴⁴ Η μείωση του προστίμου δικαιολογείται ενόψει της συνεργασίας της εμπλεκόμενης επιχείρησης υπό την παραπάνω έννοια. Η ΕΑ, ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή με αποκλειστική αρμοδιότητα την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού με την έκδοση εκτελεστών αποφάσεων που υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο, δεν διαπραγματεύεται με τις ελεγχόμενες επιχειρήσεις το ζήτημα της ύπαρξης της παράβασης και της επιβολής της κατάλληλης κύρωσης. Βλ. και Ανακοίνωση Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την διεξαγωγή διαδικασιών

26. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της Διαδικασίας Διευθέτησης Διαφορών (εφεξής και «ΔΔΔ») οι επιχειρήσεις για τις οποίες διεξάγονται έρευνες για συμμετοχή σε αντιανταγωνιστικές πρακτικές⁴⁵ και σε βάρος των οποίων έχουν συλλεχθεί αποδεικτικά στοιχεία και έχει στοιχειοθετηθεί παράβαση των άρθρων 1 ή 1Α ή/και 2 του Ν. 3959/2011 ή/και 101 ή/και 102 της ΣΛΕΕ, αναγνωρίζουν ανεπιφύλακτα τη συμμετοχή τους σε αυτή και τη συναφή ευθύνη τους και παραιτούνται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, από το δικαίωμά τους για πλήρη πρόσβαση στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης και από το δικαίωμα προφορικής ακρόασης κατά τη συζήτηση ενώπιον της ΕΑ^{46,47}.
27. Στην περίπτωση αυτή, η απόφαση διαπίστωσης παράβασης από την ΕΑ κατά το άρθρο 29^Α τελευταίο εδάφιο του Ν. 3959/2011 σε συνδυασμό με το άρθρο 25 παρ. 1⁴⁸ του ίδιου νόμου εκδίδεται **κατ' απλοποιημένη διαδικασία**, αφού έχουν ληφθεί υπόψη οι ισχυρισμοί, νομικοί και πραγματικοί, και οι θέσεις των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, όπως υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της ΔΔΔ. Με την ίδια απόφαση προβλέπεται η επιβολή προστίμου⁴⁹ στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, κατά το άρθρο 25 παρ. 1 (περ. δ', ε', στ' και ζ') του ν. 3959/2011 και σύμφωνα με την Ανακοίνωση της ΕΑ - Κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων, μειωμένου κατά ποσοστού 15% λόγω υπαγωγής της υπόθεσης στη Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών.

IV.2 Υπαγωγή στην Κρινόμενη Υπόθεση

IV.2.1 Εκκίνηση διαδικασίας διευθέτησης - Εκτίμηση της ΕΑ

28. Με βάση το ως άνω θεσμικό πλαίσιο και σε συνέχεια των μέτρων έρευνας της Υπηρεσίας, που έχουν περιγραφεί ανωτέρω, τα τρία (3) εμπλεκόμενα μέρη στη σύμπραξη, οι εταιρίες ΒΙΟΛΑΚ, ΙΝΕΞ και ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ, εκδήλωσαν εγγράφως το ενδιαφέρον τους για διερεύνηση της δυνατότητας υπαγωγής τους στη ΔΔΔ και κατέθεσαν σχετικό αίτημα⁵⁰ κατά τα ανωτέρω

διευθέτησης διαφορών ενόψει της έκδοσης αποφάσεων δυνάμει του άρθρου 7 και του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου σε περιπτώσεις συμπράξεων, ΕΕ 2008 C 167/1, παρ. 2.

⁴⁵ Πλέον, σύμφωνα με την ισχύουσα σήμερα υπ' αρ. 790/2022 Ανακοίνωση για τη Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών (εκδοθείσα δυνάμει του άρθρου 29Α του Ν. 3959/2011, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4886/2022 και ισχύει), η ΔΔΔ προβλέπεται και για τις περιπτώσεις συμμετοχής όχι πλέον μόνο σε οριζόντιες συμπράξεις, αλλά και κάθετες συμπράξεις, κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης και ανακοίνωση μελλοντικών προθέσεων τιμολόγησης προϊόντων και υπηρεσιών μεταξύ ανταγωνιστών των άρθρων 1, 1^Α και 2 του Ν. 3959/2011 και 101, 102 της ΣΛΕΕ.

⁴⁶ Βλ. άρθρο 14 παρ. 2, 2^Α, 2Β, 2Γ του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΚΥΑ 24611, ΦΕΚ Β' 1790/21.03.2023) (εφεξής και «ΚΛΔ»).

⁴⁷ Βλ. αναλυτικά Ανακοίνωση Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την διεξαγωγή διαδικασιών διευθέτησης διαφορών ενόψει της έκδοσης αποφάσεων δυνάμει του άρθρου 7 και του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1/2003 του Συμβουλίου σε περιπτώσεις συμπράξεων (ΕΕ 2008 C 167/1).

⁴⁸ Η παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 3959/2011 προβλέπει τις κυρώσεις, πέραν της επιβολής προστίμου, που δύναται να επιβάλει η ΕΑ σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης των άρθρων 1, 2 και 11 του ίδιου νόμου και 101 και 102 της ΣΛΕΕ. Οι εν λόγω διατάξεις τυγχάνουν εφαρμογής και σε περίπτωση υπαγωγής μίας υπόθεσης στη διαδικασία διευθέτησης διαφορών.

⁴⁹ Η ΕΑ δύναται στο πλαίσιο της διαδικασίας διευθέτησης διαφορών να επιβάλει κατά τη διακριτική της ευχέρεια και τις λοιπές προβλεπόμενες στο άρθρο 25 παρ. 1 του Ν. 3959/2011 κυρώσεις.

⁵⁰ Η ΒΙΟΛΑΚ κατέθεσε το υπ' αριθ. πρωτ. 740/24.1.2023 αίτημα, η ΙΝΕΞ το υπ' αριθ. πρωτ. 770/25.1.2023 αίτημα και η ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ υπ' αριθ. πρωτ. 732/24.1.2023 αίτημα.

αναφερόμενα, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρ. 14 επ. της Ανακοίνωσης για τη Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών.

29. Σε συνέχεια των εν λόγω αιτημάτων, η ΕΑ σε συνεδρίασή της στις 30.1.2023⁵¹ έκρινε ότι η παρούσα υπόθεση είναι πρόσφορη και μπορεί να υπαχθεί στην εν λόγω διαδικασία διευθέτησης, καθώς πληροί τα κριτήρια υπαγωγής σε αυτή⁵². Προς τούτο, στο πλαίσιο άσκησης της διακριτικής της ευχέρειας για την υπαγωγή υποθέσεων σε διαδικασία διευθέτησης, η ΕΑ συνεκτίμησε, ιδίως, την ειλικρινή πρόθεση των ενδιαφερομένων μερών να υπαχθούν στη διαδικασία διευθέτησης διαφορών, τον αριθμό των επιχειρήσεων που αιτούνταν την υπαγωγή τους σε διαδικασία διευθέτησης (και η οποία αφορούσε στο σύνολο των εμπλεκόμενων εταιρειών στη σύμπραξη), τη φύση της εν λόγω παράβασης ως οριζόντιας αντι-ανταγωνιστικής σύμπραξης, και τον προσδοκώμενο βαθμό επίτευξης διαδικαστικής αποτελεσματικότητας, ο οποίος κρίθηκε εν προκειμένω αισθητά μεγάλος. Συνακόλουθα, εξουσιοδότησε τον αρμόδιο Εισηγητή, Ι. Στεφάτο, να διεξάγει διμερείς συσκέψεις με τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις προς τυχόν διευθέτηση της υπόθεσης⁵³.
30. Σημειώνεται ότι για την [...] η Ολομέλεια της ΕΑ, [...]. Σύμφωνα με την Απόφαση της ΕΑ υπ' αριθ. 790/2022 για την διαδικασία διευθέτησης, η παροχή κατά τα ανωτέρω εξουσιοδότησης στον Εισηγητή να διεξάγει διμερείς συσκέψεις αναστέλλει τις προθεσμίες των παρ. 4 και 5 του άρθρου 15 του ν. 3959/2011, ως προς όλα τα μέρη της υπόθεσης.

IV.2.2 Διμερείς συσκέψεις

31. Στη συνέχεια, ο, Εισηγητής κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη σε διμερείς συσκέψεις⁵⁴. Ακολούθησαν, οι διμερείς συσκέψεις του Εισηγητή και των αρμόδιων στελεχών της ΓΔΑ με κάθε ένα από τα αιτούντα τη διευθέτηση ενδιαφερόμενα μέρη⁵⁵, κατά τη διάρκεια των οποίων ενημερώθηκαν σχετικά με τα σημαντικότερα στοιχεία της υπόθεσης, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην παράγραφο 20 της Ανακοίνωσης, περιλαμβανομένου του υπολογισμού του εύρους του προστίμου για έκαστη από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις⁵⁶. Κατά τη διάρκεια των διμερών συσκέψεων, κάθε ενδιαφερόμενο μέρος γνωστοποίησε και ανέπτυξε επαρκώς

⁵¹ Βλ. το υπ' αριθ. 11 Πρακτικό της από 30.1.2023 Συνεδρίασης της ΕΑ.

⁵² Βλ. Ανακοίνωση για τη Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών, ενότητα II, παρ. 6-9.

⁵³ Βλ. παρ. 18 της Ανακοίνωσης για τη Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών. Επίσης κατά την παρ. 19 της Ανακοίνωσης, η παροχή εξουσιοδότησης στον Εισηγητή να διεξάγει διμερείς συσκέψεις αναστέλλει τις προθεσμίες των παρ. 4 και 5 του άρθρου 15 του ν. 3959/2011 για όλα τα μέρη της υπόθεσης. Στο πλαίσιο αυτό επισημαίνεται ότι η εν λόγω υπόθεση είχε ήδη ανατεθεί, κατόπιν κλήρωσης, στον Εισηγητή κ. Ι. Στεφάτο, κατά τα οριζόμενα στο άρθρ. 15 παρ. 2 του ν. 3959/2011, με το υπ' αριθ. 90 Πρακτικό της από 26.08.2022 Συνεδρίασης της ΕΑ.

⁵⁴ Με τις επιστολές υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 1354/ 13.02.2023 (ΙΝΕΞ), 1352/13.02.2023 (ΒΙΟΛΑΚ), 1353/13.02.2023 (ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ).

⁵⁵ Διμερείς συσκέψεις πραγματοποιήθηκαν με την ΙΝΕΞ στις 21.02.2023, 03.03.2023 και 14.03.2023, με την ΒΙΟΛΑΚ στις 21.02.2023, στις 03.03.2023 και 15.03.2023 και με την ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ στις 21.02.2023, στις 03.03.2023 και 13.03.2023.

⁵⁶ Βλ. Ανακοίνωση ΕΑ της 7.7.2022 αναφορικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων σε συνέχεια της τροποποίησης του Ν. 3959/2011 (με το Ν. 4886/2022), βάσει των διατάξεων των άρθρων 25 και 25B του ως άνω νόμου, αναρτημένη στην ιστοσελίδα της ΕΑ <https://www.epant.gr/nomothesia/nomothesia-antagonismou/ypologismos-prostimon.html>.

τους νομικούς και πραγματικούς ισχυρισμούς του και τις απόψεις του επί της αποδιδόμενης σε αυτό παράβασης⁵⁷.

IV.2.3 Υποβολή προτάσεων διευθέτησης

32. Με το πέρας των ως άνω διμερών συσκέψεων, και καθώς διαπιστώθηκε ότι έχει επέλθει επαρκής βαθμός συναντίληψης αναφορικά με τα πραγματικά περιστατικά, το νομικό τους χαρακτηρισμό, τη βαρύτητα και τη χρονική διάρκεια των παραβάσεων, το βαθμό απόδειξης των αιτιάσεων βάσει των αποδεικτικών στοιχείων και τον υπολογισμό του ανώτατου εύρους του προστίμου για κάθε ένα ενδιαφερόμενο μέρος, ο Εισηγητής ενημέρωσε συνοπτικά τις επιχειρήσεις που συμμετείχαν στη διαδικασία για τα ως άνω αποτελέσματα των διεξαχθεισών διμερών συσκέψεων και τις κάλεσε να υποβάλουν Πρόταση Διευθέτησης Διαφοράς (εφεξής και «ΠΔΔ»). Σε συνέχεια των διμερών συσκέψεων, προτάσεις Διευθέτησης Διαφοράς υπεβλήθησαν και από τις τρεις εμπλεκόμενες εταιρίες ΒΙΟΛΑΚ, ΙΝΕΞ και ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ στις εξεταζόμενες εν προκειμένω παραβατικές πρακτικές⁵⁸.

33. Η ΠΔΔ έκαστου εκ των εμπλεκόμενων μερών περιλάμβανε τα προβλεπόμενα στην παρ. 27 της σχετικής Ανακοίνωσης ήτοι, (α) ανεπιφύλακτη παραδοχή με σαφείς όρους που δεν επιδέχονται παρερμηνείας της συμμετοχής του στις παραβάσεις του άρθρου 1 του Ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ, σύμφωνα με τα συμπεράσματα των διμερών συσκέψεων που διεξήχθησαν μεταξύ του Εισηγητή και έκαστου εμπλεκόμενου μέρους, καθώς και της ευθύνης που συνεπάγεται η συμμετοχή του στις εν λόγω παραβάσεις, οι οποίες περιγράφονται συνοπτικά αναφορικά με το αντικείμενό τους, τα κύρια πραγματικά περιστατικά, τον νομικό χαρακτηρισμό τους συμπεριλαμβανομένου του ρόλου έκαστου μέρους, την ενδεχόμενη εφαρμογή τους και τη διάρκεια συμμετοχής έκαστου μέρους σε αυτές, (β) αποδοχή της μεθοδολογίας υπολογισμού του προστίμου, καθώς και του ανώτατου ύψους που μπορεί να επιβληθεί από την ΕΑ, σύμφωνα με το αποτέλεσμα των διμερών συσκέψεων, (γ) επιβεβαίωση ότι το κάθε ενδιαφερόμενο μέρος έχει ενημερωθεί επαρκώς σχετικά με τις αποδιδόμενες σε αυτό παραβάσεις και ότι του παρασχέθηκαν επαρκείς δυνατότητες να γνωστοποιήσει και να θεμελιώσει τους ισχυρισμούς του, νομικούς και πραγματικούς, κατά τη διεξαγωγή των διμερών συσκέψεων ενώπιον του Εισηγητή, (δ) επιβεβαίωση ότι είχε δυνατότητα πρόσβασης κατά περίπτωση στα αποδεικτικά στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, που είχαν ληφθεί υπόψη για τη στοιχειοθέτηση των αποδιδόμενων σε αυτό παραβάσεων, (ε) δήλωση παραίτησης από το δικαίωμα να λάβει περαιτέρω ή και πλήρη πρόσβαση στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης και από το δικαίωμα προφορικής ακρόασης ενώπιον της ΕΑ, υπό την επιφύλαξη ότι η Εισήγηση διευθέτησης θα απηχεί την πρόταση διευθέτησής του και ότι η ΕΑ θα αποδεχθεί με την απόφασή της την Πρόταση Διευθέτησης Διαφοράς έκαστου εμπλεκόμενου μέρους, (στ) δήλωση παραίτησης από κάθε αμφισβήτηση της αρμοδιότητας της ΕΑ ή/και της εγκυρότητας της διαδικασίας που ακολουθείται για την επιβολή σε βάρος του προστίμου στο πλαίσιο της ΔΔΔ, υπό την

⁵⁷ Κατά τη διάρκεια των διμερών συσκέψεων συντάχθηκαν τα αντίστοιχα πρακτικά για κάθε ένα εκ των ενδιαφερομένων μερών. Τα πρακτικά υπεγράφησαν από τον Εισηγητή, τους υπαλλήλους της ΓΔΑ καθώς και τον νόμιμο εκπρόσωπο ή τον πληρεξούσιο δικηγόρο της κάθε εταιρείας σε δύο πρωτότυπα, ένα εκ των οποίων παρέλαβε η κάθε εταιρεία και ένα τηρείται στον φάκελο της υπόθεσης.

⁵⁸ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3939/18.5.2023 επιστολή της ΒΙΟΛΑΚ, την υπ' αριθ. πρωτ. 3841/16.5.2023 επιστολή της ΙΝΕΞ και την υπ' αριθ. πρωτ. 3959/18.5.2023 επιστολή της ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ.

προϋπόθεση ότι η Εισήγηση Διευθέτησης θα απηχεί την Πρόταση Διευθέτησης Διαφοράς και ότι η ΕΑ θα την αποδεχθεί με απόφασή της.

34. Η υποβολή της ΠΔΔ κάθε εμπλεκόμενου μέρους έγινε υπό την επιφύλαξη ότι το πρόστιμο που θα επιβληθεί από την ΕΑ σε αυτό δε θα ξεπερνά το ανώτατο ποσό, το οποίο κάθε μέρος έχει αποδεχθεί για τις αποδιδόμενες σε αυτό παραβάσεις.
35. Περαιτέρω, τα μέρη δηλώνουν και αποδέχονται ότι δεν έχει παραγραφεί η εξουσία της ΕΑ να επιβάλει κυρώσεις για τις εξεταζόμενες παραβάσεις, και ότι υπέπεσαν σε **εξ αντικειμένου παράβαση** των άρθρων 1 του Ν.3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ - καθ' ο μέρος υπεβλήθησαν, κατόπιν συμφωνίας μεταξύ των Μερών, τρεις διακριτές μεταξύ τους προσφορές με ίδια τιμή προσφοράς ανά μονάδα προϊόντος και με ποσότητες αθροιζόμενες μεταξύ τους στο σύνολο της ζητούμενης ποσότητας, σε διαγωνισμό που ήταν δυνατή η υποβολή διακριτών προσφορών για τμήματα της σύμβασης και χωρίς η συμφωνία αυτή να περιβληθεί τον τύπο και την ουσία της κοινοπραξίας ή έστω της ένωσης προσώπων και, συνακόλουθα, να γνωστοποιηθεί ως τέτοια στην αναθέτουσα αρχή. Περαιτέρω, τα μέρη δηλώνουν και αποδέχονται ότι, δεδομένης και της έλλειψης σύστασης κοινοπραξίας ή ένωσης προσώπων, η επίδικη συμφωνία μεταξύ των Μερών δεν δύναται, επί της αρχής, να τύχει ενδεχόμενης ευνοϊκής αξιολόγησης ως οριζόντια συμφωνία συνεργασίας, αλλά και δεν δύναται να εξεταστεί κατά πόσον η προσφορά που υπέβαλαν τα Μέρη στο διαγωνισμό θα τύγχανε, ενδεχομένως, του ευεργετήματος απαλλαγής του άρθρου 1 παρ. 3 του ν.3959/2011 ή/και του άρθρου 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ.

V ΚΥΡΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

36. Η παράθεση των γεγονότων και η νομική αξιολόγηση που ακολουθεί θεμελιώνεται σε συσχέτιση, συνδυαστική ερμηνεία και συνολική αξιολόγηση των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης και λαμβάνει υπόψη της την ανεπιφύλακτη και ρητή παραδοχή από τα εμπλεκόμενα μέρη που υπέβαλαν ΠΔΔ των πραγματικών περιστατικών, του νομικού χαρακτηρισμού τους, της συμμετοχής εκάστης στις παραβάσεις που διαπιστώνονται και της ευθύνης εκάστης από την τέλεση των εν λόγω παραβάσεων.

V.1 Ο ΕΠΙΜΑΧΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

37. Τον Νοέμβριο του 2021 η Ε.Κ.Α.Π.Υ.⁵⁹ προκήρυξε τον με αρ. πρωτ. 4459/30.11.2021 ηλεκτρονικό διαγωνισμό για την επείγουσα προμήθεια ιατροτεχνολογικών προϊόντων ταχέως

⁵⁹ Εν έτει 2017 συστήθηκε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας («Ε.Κ.Α.Π.Υ.»), υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας (βλ. άρθρο 21 ν. 4472/2017). Τον Δεκέμβριο του 2021 το εν λόγω νομικό πρόσωπο καταργήθηκε και στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του υπησλήθε, ως καθολικός διάδοχός του, η Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (Ε.Κ.Α.Π.Υ.), η οποία συστήθηκε ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) (βλ. άρθρο 23 ν. 4865/2021). Σκοπός της ΕΚΑΠΥ, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 4865/2021, είναι : « α) ο συντονισμός και η διενέργεια κεντρικών προμηθειών, παραλαβής, αποθήκευσης και διανομής προϊόντων, υλικών και υπηρεσιών υγείας, β) η παρακολούθηση και ο έλεγχος της ανάληψης υλικών στον τομέα των δημόσιων υπηρεσιών υγείας, γ) ο σχεδιασμός και η διεξαγωγή κεντρικών διαγωνισμών προμηθειών για λογαριασμό των φορέων του άρθρου 7, προϊόντων,

ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test), ο οποίος διενεργήθηκε με ανοιχτή ηλεκτρονική διαδικασία με χρήση του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημόσιων Συμβάσεων (εφεξής ΕΣΗΔΗΣ) Προμήθειες και Υπηρεσίες του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ⁶⁰, και δημοσιεύτηκε με ανάρτηση στις 30.11.2021 τόσο στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) όσο και στη διαδικτυακή εφαρμογή ΔΙΑΥΓΕΙΑ, ενώ επίσης την ίδια ημερομηνία δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Υγείας <https://www.moh.gov.gr/> καθώς επίσης και στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας <https://www.moh.gov.gr/articles/ethnikh-kentrikh-arxh-promhtheiwn-ygeias-ekapy>^{61,62}. Ο εν λόγω διαγωνισμός αφορούσε στην επείγουσα προμήθεια συνολικά **9.516.600** rapid test, με κριτήριο ανάθεσης την οικονομικότερη προσφορά και συνολική εκτιμώμενη αξία τα 28.549.800,00 ευρώ. Όπως προβλέπεται στην σχετική πρόσκληση, η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης υπολογίστηκε με βάση τιμή αναφοράς 3,00 ευρώ ανά τεμάχιο⁶³. Σύμφωνα με την σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος «Η

υλικών και υπηρεσιών υγείας,δ) η κατάρτιση, η σύνταξη, η παρακολούθηση και η υλοποίηση συμβάσεων, παραγγελιών, παραλαβών και πληρωμών για προμήθειες προϊόντων, υλικών και υπηρεσιών υγείας,ε) η κεντρική διαχείριση, ο συντονισμός και η βελτιστοποίηση των προϊόντων, των υλικών και υπηρεσιών υγείας, στ) η υποστήριξη και ο έλεγχος των προμηθειών υγείας που διενεργούνται από τους φορείς του άρθρου 7, ζ) η δημιουργία, η τήρηση και η συνεχής επικαιροποίηση των ηλεκτρονικών πλατφορμών, μητρώων και προγραμμάτων σχετικών με τις προμήθειες, την παραλαβή, την αποθήκευση, τη διανομή και την ανάλυση υλικών και υπηρεσιών υγείας, η) ο κεντρικός στρατηγικός και επιχειρησιακός σχεδιασμός του οικονομικού και εφοδιαστικού κύκλου προμήθειας, παραλαβής, αποθήκευσης και διανομής υλικών, προϊόντων και παροχής υπηρεσιών του συστήματος υγείας, θ) η κεντρική διαχείριση, ο έλεγχος, η βελτιστοποίηση και η υλοποίηση της αλυσίδας παραλαβής, αποθήκευσης και διανομής των προϊόντων και υλικών υγείας, ι) η εκπαίδευση και η παροχή οδηγιών και κατάρτισης σε τμήματα προμηθειών των φορέων του άρθρου 7, ια) η διερεύνηση της δυνατότητας αξιοποίησης και η υποστήριξη της χρήσης νέων τεχνολογιών υγείας, καινοτόμων υλικών και υπηρεσιών από το δημόσιο σύστημα υγείας, ιβ) η εκτέλεση ή υλοποίηση έργων για τη βελτίωση του συνόλου των υπηρεσιών υγείας στο πλαίσιο εφαρμογής προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, από διεθνή προγράμματα και από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, καθώς, επίσης, και εθνικών προγραμμάτων, ανεξαρτήτως της πηγής χρηματοδότησής τους, καθώς και η υποστήριξη του Υπουργείου Υγείας και των εποπτευόμενων φορέων του για την εκτέλεση των έργων ως επιτελικός βραχίονας υλοποίησης,

ιγ) η ανάληψη της εκτέλεσης πράξεων και ενεργειών τεχνικής υποστήριξης, καθώς και υλοποίησής της, από οποιαδήποτε πηγή χρηματοδότησης, για λογαριασμό του Υπουργείου Υγείας ή των εποπτευόμενων φορέων του, ιδ) η ανάληψη ως δικαιούχου ή ενδιάμεσου φορέα υλοποίησης πράξεων από οποιαδήποτε πηγή χρηματοδότησης για λογαριασμό του Υπουργείου Υγείας και των εποπτευόμενων φορέων του και ιε) η διάχυση βέλτιστων πρακτικών και η συμμετοχή σε διεθνείς οργανισμούς και έργα, που σχετίζονται με τους παραπάνω τομείς, καθώς και η κατάρτιση σχετικών μελετών και προτάσεων προς το Υπουργείο Υγείας και τους εποπτευόμενους φορείς του.»

⁶⁰ Διαδικτυακή Πύλη www.promitheus.gov.gr. Βλ. απάντηση 4 της υπ' αριθ. πρωτ. 7614/10.08.2022 επιστολής της Ε.Κ.Α.Π.Υ. Η πρόσκληση του διαγωνισμού δημοσιεύθηκε την ίδια μέρα στο ΚΗΜΔΗΣ με ΑΔΑΜ 21C009636124 -30.11.2021, στην Διαύγεια με ΑΔΑ 9ΦΓΡ46ΜΨΙΦ- ΒΙΡ και στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Υγείας <https://www.moh.gov.gr/> καθώς επίσης και στην ιστοσελίδα της Ε.Κ.Α.Π.Υ. <https://www.moh.gov.gr/articles/ethnikh-kentrikh-arxh-promhtheiwn-ygeias-ekapy> και αναρτήθηκε στο ΕΣΗΔΗΣ με συστημικό αριθμό 145316.

⁶¹ Βλ. όρο 3 της πρόσκλησης της Ε.Κ.Α.Π.Υ. σε συνδυασμό με το υπ' αρ. πρωτ. 7614/10.08.2022 έγγραφο της Ε.Κ.Α.Π.Υ., σελ. 4.

⁶² Σημειώνεται ότι πέραν του επίμαχου διαγωνισμού, η Ε.Κ.Α.Π.Υ. έχει επίσης προχωρήσει και σε άλλες διαγωνιστικές διαδικασίες για την προμήθεια ιατροτεχνολογικών προϊόντων ταχείων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test) - βλ. υποσ. 3 της παρούσας Απόφασης. Πέραν της Ε.Κ.Α.Π.Υ., διαγωνισμούς για την προμήθεια rapid test έχει διεξάγει πληθώρα δημοσίων φορέων όπως ενδεικτικά δημόσια νοσοκομεία, υγειονομικές περιφέρειες (ΥΠΕ), κέντρα υγείας, δήμοι κ.λ.π.

⁶³ Με μηδενικό συντελεστή Φ.Π.Α Ν. 4764/2020 (ΦΕΚ Α'256/23.12.2020), βλ. την υπ' αριθμ. πρωτ. 4459/30.11.2021 πρόσκληση, κεφάλαιο Α1, «Αντικείμενο της σύμβασης».

αναθέτουσα αρχή [Ε.Κ.Α.Π.Υ.] διατηρεί το δικαίωμα επαύξησης της συμβατικής ποσότητας σε ποσοστό έως 130% ή μείωσης αυτής σε ποσοστό έως 50%»⁶⁴.

38. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην πρόσκληση, προσφορές υποβάλλονται είτε για το σύνολο, είτε και για μέρος της ζητούμενης ποσότητας. Ορίστηκε επίσης ότι η κατακύρωση της προμήθειας θα γίνει σε όσους μειοδότες απαιτηθεί προκειμένου να συμπληρωθεί η συνολική ζητούμενη ποσότητα. Σύμφωνα ακόμη με τα προβλεπόμενα στη διακήρυξη, σε περίπτωση όπου προσφέρονται ποσότητες μικρότερες της συνολικής ζητούμενης ποσότητας, θα υπάρξουν τόσοι μειοδότες όσοι απαιτούνται για να συμπληρωθεί η συνολική ζητούμενη ποσότητα του είδους, ενώ στον τελευταίο μειοδότη (δηλαδή στην εταιρεία με την μεγαλύτερη τιμή κατακύρωσης) θα ανατεθεί όση ποσότητα απαιτείται για την συμπλήρωση της απαιτούμενης συνολικής ποσότητας.⁶⁵
39. Καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών ορίστηκε η **14.12.2021**⁶⁶, και ημερομηνία αποσφράγισης των οικονομικών και τεχνικών προσφορών (διαδικασία ενός σταδίου) των συμμετεχουσών εταιριών στις **15.12.2021**⁶⁷. Εν συνεχεία, οι ως άνω ημερομηνίες μετατέθηκαν, και η νέα καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε στις **29.12.2021**, ενώ η νέα ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών ορίστηκε στις **30.12.2021**⁶⁸. Οι εταιρίες που συμμετείχαν στον σχετικό διαγωνισμό ανήλθαν συνολικά σε δεκαοκτώ (18)⁶⁹.

⁶⁴ Βλ. την υπ' αριθμ. πρωτ. 4459/30.11.2021 πρόσκληση, κεφάλαιο Α1, «Αντικείμενο της σύμβασης» και απάντηση 4 της υπ' αριθμ. πρωτ. 7614/10.08.2022 επιστολής της Ε.Κ.Α.Π.Υ.

⁶⁵ Βλ. κεφάλαιο Α.1 σελ. 4 της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος της Ε.Κ.Α.Π.Υ. για τον επίμαχο διαγωνισμό, συν. ως στοιχείο ΙΙ στην υπ' αριθμ. πρωτ. 7614/10.8.2022 επιστολή της Ε.Κ.Α.Π.Υ.

⁶⁶ Βλ. υπ' αριθμ. πρωτ. 4459/30.11.2021 πρόσκληση, κεφάλαιο Α2 «2. ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ».

⁶⁷ Βλ. υπ' αριθμ. πρωτ. 4459/30.11.2021 πρόσκληση, κεφάλαιο Α2 «2. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΠΟΣΦΡΑΓΙΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ» και το υπ' αριθμ. υπ' αρ. πρωτ. 7614/10.08.2022 επιστολή της Ε.Κ.Α.Π.Υ., απάντηση 1.

⁶⁸ Βλ. απάντηση 4, σελ. 4 & 5 0 της υπ' αριθμ. πρωτ. 7614/10.08.2022 επιστολής της Ε.Κ.Α.Π.Υ. όπου αναφέρεται ότι οι ημερομηνίες παραλαβής και αποσφράγισης των προσφορών με την υπ' αριθμ. 4648/13.12.2021 Απόφαση του Προέδρου της Ε.Κ.Α.Π.Υ. η οποία επικυρώθηκε με την απόφαση 146 του 73ης/16.12.2021, Συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Κ.Α.Π.Υ.

⁶⁹ Βλ. την υπ' αριθμ. πρωτ. 7614/10.08.2022 επιστολή της Ε.Κ.Α.Π.Υ. και το συνημμένο σε αυτή, ως σχετικό vii πρακτικό υπ' αριθμ. 1 της 30/12/2021 της Επιτροπής Αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος με αρ. πρωτ. 4459/30.11.2021 και α/α συστήματος 145316.. Πρόκειται για τις εταιρείες 1. WIN MEDICA ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2. INEΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΕΙΔΩΝ 3. VIOLAK INTERNATIONAL ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ 4. ΒΑΡΕΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΗΜΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΑ 5. BBD ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ ΑΕΒΕ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ 6. ROCHE DIAGNOSTICS HELLAS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΙΑΤΡΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ 7. ΠΡΟΦΑΡΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΑΠΟΘΗΚΗ ΕΜΠΟΡΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ 8. ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΑ ΧΗΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΟΛΟΓΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ 9. HELIX SQUARED ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ 10. ΠΗΓΑΣΟΣ ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ 11. ANATS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ 12. ΝΕΟΦΑΡΜ ΑΕ 13. GREEN ONE ΝΕΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε. 14. RETROIL FUELS ΑΕ 15. ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΕΠΕ 16. LIFE SCIENCE CHEMILAB ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΑΙΦ ΣΑΙΕΝΣ ΚΕΜΙΛΑΜΠ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ 17. PROGNOSIS BIOTECH Α.Ε. 18. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΞΕΝΟΦΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΣ.

Οι εμπλεκόμενες εταιρείες υπέβαλαν τις προσφορές τους στις 24.12.2021 (ΙΝΕΞ), 25.12.2021 (ΒΙΟΛΑΚ) και 28.12.2021 (ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ)⁷⁰.

40. Μετά το άνοιγμα των οικονομικών προσφορών, η Επιτροπή Διενέργειας και Αξιολόγησης των Αποτελεσμάτων των Διαγωνισμών, σε σχετική συνεδρίασή της⁷¹, πρότεινε την κατακύρωση του διαγωνισμού στις εταιρίες ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ, ΙΝΕΞ και ΒΙΟΛΑΚ⁷².

Σειρά κατάταξης	Οικονομικός Φορέας	Προσφερόμενη Ποσότητα τμχ	Τιμή μον/δος	Συνολικό Κόστος
1ος	ΙΝΕΞ Α.Ε.	3.800.000	0,8890	3.378.200,000
2ος	BBD ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΑΙΝΙΩΤΗΣ ΑΕΒΕ	3.216.600	0,8890	2.859.557,400
3ος	VIOLAK INTERNATIONAL Α.Ε.	2.500.000	0,8890	2.222.500,000
ΣΥΝΟΛΟ		9.516.600		8.460.257,400

41. Από τον ως άνω πίνακα προκύπτουν τρεις διακριτές μεταξύ τους προσφορές με την ίδια ακριβώς τιμή προσφοράς (ως και το τρίτο δεκαδικό ψηφίο) ανά μονάδα προϊόντος και με ποσότητες αθροιζόμενες μεταξύ τους στο σύνολο της ζητούμενης ποσότητας από την Αναθέτουσα Αρχή.

42. Στις **04.02.2022** το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Κ.Α.Π.Υ.⁷³ αποφάσισε την αποδοχή του εν λόγω πρακτικού της Επιτροπή Διενέργειας και Αξιολόγησης και την κατακύρωση του διαγωνισμού στις εταιρίες ΒΙΟΛΑΚ, ΙΝΕΞ και ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ. Αποφάσισε επίσης την επαύξηση της συμβατικής ποσότητας του διαγωνισμού κατά ποσοστό 30% κατά το άρθρο 1

⁷⁰ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 7614/10.08.2022 επιστολή της Ε.Κ.Α.Π.Υ. και το συνημμένο σε αυτή, ως σχετικό vii πρακτικό υπ' αριθμ. 1 της 30/12/2021 της Επιτροπής Αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος με αρ. πρωτ. 4459/30.11.2021 και α/α συστήματος 145316.

⁷¹ Βλ. πρακτικό υπ' αριθμ. 2 (αρ. πρωτ. 344/24.01.2022).

⁷² Βλ. απάντηση 5 και συν. πρακτικό χί, της υπ' αριθ. πρωτ. 7614/10.08.2022 επιστολής της Ε.Κ.Α.Π.Υ.

Η Επιτροπή Διενέργειας και Αξιολόγησης των Αποτελεσμάτων των Διαγωνισμών, πριν προτείνει την κατακύρωση του διαγωνισμού στις εν λόγω εταιρείες, είχε προηγουμένως κρίνει α) μη αποδεκτή την προσφορά της εταιρείας PROGNOSIS BIOTECH ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ για το λόγο ότι η εγγυητική επιστολή συμμετοχής που κατατέθηκε υπολείπεται του πόσου που απαιτείται για τη συμμετοχή της στο διαγωνισμό β) τεχνικά μη αποδεκτές τις προσφορές πέντε εταιριών: α) ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΑ ΧΗΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΟΛΟΓΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ, β) GREEN ONE ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε., γ) PETROIL FUELS ΑΕ, δ) ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΕΠΕ και ε) LIFE SCIENCE CHEMILAB ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και γ) τεχνικά αποδεκτές τις προσφορές των υπολοίπων εταιριών.

⁷³ Στην υπ' αριθμ. 78/04.02.2022 συνεδρίασή του.

της υπ' αριθμ. πρωτ. 4459/30-11-2021 πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος⁷⁴. Σύμφωνα με την απόφαση κατακύρωσης, στην εταιρεία ΙΝΕΞ ανατέθηκε η προμήθεια 4.940.000,00 τεμαχίων έναντι 4.391.660,00 ευρώ, στην εταιρεία ΛΑΙΝΙΩΤΗΣ ανατέθηκε η προμήθεια 4.181.580,00 τεμαχίων έναντι 3.717.424,62 ευρώ και στην εταιρεία VIOLAK ανατέθηκε η προμήθεια 3.250.000,00 τεμαχίων έναντι 2.889.250,00 ευρώ.

43. Στο πλαίσιο αυτό, η αναθέτουσα υπέγραψε την υπ' αριθμ. 14/2022 από 09/05/2022 σύμβαση με την ΒΙΟΛΑΚ⁷⁵, την υπ' αριθμ. 12/2022 από 09/05/2022 σύμβαση με την ΙΝΕΞ⁷⁶ και υπ' αριθμ. 13/2022 από 03/06/2022 σύμβαση με την Λαϊνιώτης⁷⁷. Η αναθέτουσα αναφέρει ότι έχει παραδοθεί το σύνολο των προϊόντων⁷⁸.

V.2 ΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

44. Κατ' αρχάς, τα εμπλεκόμενα μέρη δεν αμφισβητούν την σύναψη συμφωνίας μεταξύ τους για τη συμμετοχή τους στον επίμαχο διαγωνισμό με το ίδιο προϊόν, την ίδια τιμή και σε ποσότητες οι οποίες αθροιστικά ισούνται με το σύνολο της ποσότητας του διαγωνισμού. Συγκεκριμένα:
- Στις 8.11.2022 ο [...] κατέθεσε στην ανωμοτί κατάθεσή του στην ΕΑ, μεταξύ άλλων ότι η εταιρεία του ήταν σε συνεννόηση με τις εταιρείες ΙΝΕΞ και ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ για τις τιμές και τις ποσότητες που θα προσέφεραν στον εν λόγω διαγωνισμό. Πιο αναλυτικά, ο [...], σε ερώτημα της ΓΔΑ αναφορικά με το πώς αξιολογεί το γεγονός ότι ακόμα τρεις εταιρίες (ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ, ΙΝΕΞ και PROGNOSIS) με διαφορετικές ποσότητες η καθεμία προσέφεραν επακριβώς την ίδια τιμή στον διαγωνισμό, ανέφερε ότι «[...]».
 - Στις 8.11.2022 οι [...] και ο [...] μεταξύ άλλων κατέθεσαν στην ανωμοτί κατάθεσή τους στην ΕΑ ότι η εταιρεία τους ήταν σε συνεννόηση με τις εταιρείες ΒΙΟΛΑΚ και ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ σχετικά με τις τιμές και τις ποσότητες που θα προσέφεραν στον εν λόγω διαγωνισμό. Πιο αναλυτικά, ο [...], σε ερωτήσεις της ΓΔΑ κατά την ανωμοτί κατάθεσή του στα γραφεία της ΕΑ στις 8.11.2022, απάντησε σχετικά ότι «[...] [...]».
 - Ο [...], σε ερώτημα της ΓΔΑ κατά την ανωμοτί κατάθεσή του στα γραφεία της ΕΑ στις 8.11.2022, σχετικά με το πώς αξιολογεί το γεγονός ότι η ΙΝΕΞ και οι εταιρίες ΒΙΟΛΑΚ και ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ, προσέφεραν ποσότητες rapid test οι οποίες μαζί συνολικά κάλυπταν επακριβώς τη ζητούμενη ποσότητα του διαγωνισμού, ανέφερε ότι «[...]».
 - Στις 8.11.2022 ο [...] κατέθεσε στην ανωμοτί κατάθεσή του στην ΕΑ, μεταξύ άλλων ότι η εταιρεία του ήταν σε συνεννόηση με τις εταιρείες ΙΝΕΞ και ΒΙΟΛΑΚ

⁷⁴ Βλ. απάντηση (και συν. σχετ.) xii της υπ' αριθ. πρωτ. 7614/10.8.2022 επιστολής της Ε.Κ.Α.Π.Υ

⁷⁵ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 7614/10.8.2022 επιστολή της Ε.Κ.Α.Π.Υ. και συνημμένο υπ' αριθ. xxix.

⁷⁶ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 7614/10.8.2022 επιστολή της Ε.Κ.Α.Π.Υ. και συνημμένο υπ' αριθ. xxx.

⁷⁷ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 7614/10.8.2022 επιστολή της Ε.Κ.Α.Π.Υ. και συνημμένο υπ' αριθ. xxxi.

⁷⁸ Βλ. απάντηση 7 της υπ' αριθ. πρωτ. 7614/10.8.2022 επιστολής της Ε.Κ.Α.Π.Υ.

για τις τιμές και τις ποσότητες που θα προσέφεραν στον εν λόγω διαγωνισμό. Πιο αναλυτικά, ο [...], σε ερώτημα της ΓΔΑ κατά την ανωμοτί κατάθεσή του στα γραφεία της ΕΑ στις 8.11.2022, της ΓΔΑ καθώς και ότι: «[...] [...]».

45. Επίσης, όπως προαναφέρθηκε, οι εμπλεκόμενες στην παράβαση εταιρείες, επιδόθηκαν στην ανταλλαγή ηλεκτρονικής αλληλογραφίας μεταξύ τους πριν την διεξαγωγή του διαγωνισμού και το άνοιγμα των οικονομικών προσφορών. Συγκεκριμένα, ήδη από τις **8.12.2021**, ήτοι 6 ημέρες πριν την αρχική ημερομηνία διεξαγωγής του διαγωνισμού, η οποία είχε οριστεί για τις 14.12.2021, ξεκινά διαπραγμάτευση των τριών εταιρειών με τη αλλοδαπή προμηθεύτρια εταιρεία ACON Biotech (Hangzhou) Co. LTD (εφεξής ACON) σχετικά με την από κοινού προμήθεια rapid τεστ για τον επίμαχο διαγωνισμό. Στο πλαίσιο αυτό, τα τρία εμπλεκόμενα μέρη ενημερώνουν την αλλοδαπή προμηθεύτρια ότι θέλουν να προμηθευτούν για το σύνολο της προκηρυχθείσας από τον ΕΚΑΠΥ ποσότητας rapid τεστ και ότι θα συμμετέχουν στον εν λόγω διαγωνισμό σε «κοινοπραξία» (“consortium”) με στόχο να νικήσουν τον ανταγωνισμό και κατακυρωθεί ο διαγωνισμός και στις τρεις εταιρείες, για το σύνολο της ποσότητας.
46. Στις **8 Δεκεμβρίου 2021**, ημέρα Τετάρτη και ώρα 11:47 π.μ., ο [...] ⁷⁹, [...].
47. [...] ⁸⁰, [...]
48. Εν συνεχεία, [...] ⁸¹, [...].
49. [...] ⁸², [...].
50. Στις **10.12.2021** ο [...] της ΙΝΕΞ προωθεί την από **9.12.2021** επικοινωνία με θέμα «[...]», αναφορικά με πληροφορίες για το κόστος μεταφοράς test kits, σχετικά χαρακτηριστικά των φορτίων και ημερομηνίες, τιμολόγηση κ.λ.π., μεταξύ του ίδιου και άλλων στελεχών της ΙΝΕΞ με στέλεχος της εταιρείας αεροπορικών μεταφορών [...], προς τη [...] της ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ, και κοινοποίηση στην [...] της ΒΙΟΛΑΚ και στον [...] της ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ. [...] ⁸³.
51. [...] ⁸⁴ [...] ⁸⁵. [...]
52. Πέραν των ανωτέρω, οι εμπλεκόμενες στην παράβαση εταιρίες, επιδόθηκαν στην ανταλλαγή ηλεκτρονικής αλληλογραφίας και ευαίσθητων εμπορικά πληροφοριών μεταξύ τους πριν την διεξαγωγή του διαγωνισμού και το άνοιγμα των οικονομικών προσφορών σχετικά με τις

⁷⁹ Συλλεχθέν ηλεκτρονικό αρχείο κατά τη διεξαγωγή του επιτόπιου ελέγχου της ΓΔΑ στα γραφεία της ΒΙΟΛΑΚ στις 10.3.2022.

⁸⁰ Συλλεχθέν ηλεκτρονικό αρχείο κατά τη διεξαγωγή του επιτόπιου ελέγχου της ΓΔΑ στα γραφεία της ΒΙΟΛΑΚ στις 10.3.2022.

⁸¹ Ελήφθη ως έγγραφο από το γραφείο της [...] κατά τη διάρκεια του επιτόπιου ελέγχου στην εταιρεία ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ.

⁸² Συλλεχθέν ηλεκτρονικό αρχείο κατά τη διεξαγωγή του επιτόπιου ελέγχου της ΓΔΑ στα γραφεία της ΒΙΟΛΑΚ στις 10.3.2022.

⁸³ Σημειώνεται ότι από τα ηλεκτρονικά αρχεία που λήφθηκαν κατά τους επιτόπιους ελέγχους της ΓΔΑ στις ερευνώμενες εταιρίες, προέκυψαν διάφορα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σχετικά με επικοινωνία μεταξύ στελεχών των τριών εταιριών και στελεχών μεταφορικών εταιριών με αντικείμενο την έρευνα αγοράς για τιμές και λοιπά σχετικά για τη μεταφορά των rapid test στην Ελλάδα, όπως ενδεικτικά τα ακόλουθα: [...].

⁸⁴ Συλλεχθέν ηλεκτρονικό αρχείο κατά τη διεξαγωγή του επιτόπιου ελέγχου της ΓΔΑ στα γραφεία της ΙΝΕΞ στις 10.03.2022.

⁸⁵ Ανεπίσημη μετάφραση του αρχικού εγγράφου, στο οποίο αναφέρεται ότι «[...] [...]».

προσφορές που θα κατέθεταν, όπως, ενδεικτικά, σχετικά με τις ποσότητες που θα προσέφεραν στον διαγωνισμό. Ειδικότερα:

53. Στις **10.12.2021** ο [...] της ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ απέστειλε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με θέμα «[...]»⁸⁶ προς τον [...] της ΙΝΕΞ και την [...] της ΒΙΟΛΑΚ, στο οποίο επισυνάπτεται μετάφραση και επικύρωση εγγράφου του τεχνικού φακέλου της προσφοράς⁸⁷ για τον επίμαχο διαγωνισμό. Το εν λόγω μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προωθείται την ίδια μέρα από την [...] στην [...] της ΒΙΟΛΑΚ αναφέροντας ότι «[...]».
54. Στις **10.12.2021** η [...] της ΒΙΟΛΑΚ, απέστειλε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με θέμα «[...]»⁸⁸ προς τον [...] της ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ, και τους [...] και [...] της ΙΝΕΞ, στο οποίο επισυνάπτεται η τεχνική προσφορά (της ΒΙΟΛΑΚ για τον επίμαχο διαγωνισμό, και αναφέρεται μεταξύ άλλων η συνολική προσφερόμενη ποσότητα rapid τεστ της ΒΙΟΛΑΚ για τον επίμαχο διαγωνισμό και συγκεκριμένα αναγράφεται ότι: «[...]».
55. Στο εν λόγω μήνυμα αναφέρεται επίσης ότι [...]
56. Στις **12.12.2021** ο [...] της ΙΝΕΞ απαντά στο ανωτέρω μήνυμα αναφέροντας ότι [...]
57. Στις **10.12.2021** ο [...] της ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ, απέστειλε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με θέμα «[...]»⁸⁹ προς την [...] της ΒΙΟΛΑΚ και τον [...] της ΙΝΕΞ [...], στο οποίο επισυνάπτονται μεταφρασμένα έγγραφα του φακέλου της τεχνικής προσφοράς για τον επίμαχο διαγωνισμό από υπάλληλο του «[...]», σε προηγούμενο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του οποίου (προς τον [...], με κοινοποίηση στην [...] της ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ). Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι «[...] [...] [...]».
58. Στις **12.12.2021** η [...] της ΒΙΟΛΑΚ απέστειλε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με θέμα «[...]» προς την [...] της ΒΙΟΛΑΚ, στο οποίο επισυνάπτεται η τεχνική προσφορά της ΒΙΟΛΑΚ για τον επίμαχο διαγωνισμό, αναφέροντας ότι «[...]». Εν συνέχεια η [...] την ίδια μέρα, προωθεί το ανωτέρω μήνυμα της [...] στον [...] της ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ και στον [...] της ΙΝΕΞ.⁹⁰
59. Στις **12.12.2021** η [...] της ΒΙΟΛΑΚ, απέστειλε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με θέμα «[...]»⁹¹ προς τον [...] της ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ και τον [...] της ΙΝΕΞ, στο οποίο επισυνάπτεται η τεχνική προσφορά της ΒΙΟΛΑΚ για τον επίμαχο διαγωνισμό και αναφέρεται επίσης ότι «[...]».

⁸⁶ Συλλεχθέν ηλεκτρονικό αρχείο κατά τη διεξαγωγή του επιτόπιου ελέγχου της ΓΔΑ στα γραφεία της ΒΙΟΛΑΚ στις 10.3.2022.

⁸⁷ Το εν λόγω έγγραφο αφορά εξωτερική έκθεση – αξιολόγηση της ΑCON από την εταιρεία FIND, [...].

⁸⁸ Συλλεχθέν ηλεκτρονικό αρχείο κατά τη διεξαγωγή του επιτόπιου ελέγχου της ΓΔΑ στα γραφεία της ΙΝΕΞ στις 10.3.2022.

⁸⁹ Συλλεχθέν ηλεκτρονικό αρχείο κατά τη διεξαγωγή του επιτόπιου ελέγχου της ΓΔΑ στα γραφεία της ΙΝΕΞ στις 10.3.2022.

⁹⁰ Συλλεχθέν ηλεκτρονικό αρχείο κατά τη διεξαγωγή του επιτόπιου ελέγχου της ΓΔΑ στα γραφεία της ΙΝΕΞ στις 10.3.2022.

⁹¹ Συλλεχθέν ηλεκτρονικό αρχείο κατά τη διεξαγωγή του επιτόπιου ελέγχου της ΓΔΑ στα γραφεία της ΙΝΕΞ στις 10.3.2022.

60. Στις **13.12.2021** ο [...] της ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ, απέστειλε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με θέμα «[...]»⁹² προς τον [...] της ΙΝΕΞ και την [...] της ΒΙΟΛΑΚ, στο οποίο επισυνάπτονται έγγραφα του τεχνικού φακέλου της προσφοράς για τον επίμαχο διαγωνισμό. Το συγκεκριμένο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου εν συνεχεία προωθείται από τον [...] στον [...] της ΙΝΕΞ. Προωθείται επίσης από την [...] στην [...] της ΒΙΟΛΑΚ.
61. Την ίδια ημέρα **13.12.2021** αποστέλλεται από τον [...] της ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ [...] της ΙΝΕΞ και στην [...] της ΒΙΟΛΑΚ μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με θέμα «[...]»⁹³, το οποίο εν συνεχεία προωθεί την ίδια μέρα ο [...].
62. Την ίδια μέρα **13.12.2021** σε σχετικό μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που απέστειλε ο [...] ⁹⁴ [...].
63. Στις **23.12.2021** ο [...] της ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ απέστειλε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου – πρόσκληση για σύσκεψη μέσω Microsoft Teams με θέμα «[...]»⁹⁵ στους [...] της ΙΝΕΞ, [...] της ΒΙΟΛΑΚ, και [...] και [...] της ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ.
64. Στις **25.12.2021** [...] ⁹⁶ [...] ⁹⁷ [...].
65. Από τις ανωτέρω επικοινωνίες και τις παραδοχές των μερών στις ανωμοτί καταθέσεις, προκύπτει ότι οι εμπλεκόμενες ΙΝΕΞ, ΒΙΟΛΑΚ και ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ αντήλλαξαν μεταξύ τους ευαίσθητες εμπορικά πληροφορίες και συμφώνησαν τη συμμετοχή στο διαγωνισμό με τρεις διακριτές (και φαινομενικά ανεξάρτητες) προσφορές με την ίδια τιμή προσφοράς ανά μονάδα προϊόντος και με ποσότητες αθροιζόμενες μεταξύ τους στο σύνολο της ζητούμενης ποσότητας, σε διαγωνισμό που ήταν δυνατή η υποβολή διακριτών προσφορών για τμήματα της σύμβασης και χωρίς η συμφωνία αυτή, να περιβληθεί τον τύπο και την ουσία της κοινοπραξίας ή έστω της ένωσης προσώπων και, συνακόλουθα, να γνωστοποιηθεί ως τέτοια στην αναθέτουσα αρχή. Τα γεγονότα αυτά έχουν αποδεχθεί τα μέρη ανεπιφύλακτα.⁹⁸

⁹² Συλλεχθέν ηλεκτρονικό αρχείο κατά τη διεξαγωγή του επιτόπιου ελέγχου της ΓΔΑ στα γραφεία της ΙΝΕΞ στις 10.3.2022.

⁹³ Συλλεχθέν ηλεκτρονικό αρχείο κατά τη διεξαγωγή του επιτόπιου ελέγχου της ΓΔΑ στα γραφεία της ΙΝΕΞ στις 10.3.2022.

⁹⁴ Συλλεχθέν ηλεκτρονικό αρχείο κατά τη διεξαγωγή του επιτόπιου ελέγχου της ΓΔΑ στα γραφεία της ΙΝΕΞ στις 10.3.2022.

⁹⁵ Συλλεχθέν ηλεκτρονικό αρχείο κατά τη διεξαγωγή του επιτόπιου ελέγχου της ΓΔΑ στα γραφεία της ΒΙΟΛΑΚ στις 10.3.2022.

⁹⁶ Συλλεχθέν ηλεκτρονικό αρχείο κατά τη διεξαγωγή του επιτόπιου ελέγχου της ΓΔΑ στα γραφεία της ΒΙΟΛΑΚ στις 10.3.2022.

⁹⁷ Οι «[...]» και «[...]».

⁹⁸ Βλ. τις σχετικές προτάσεις διευθέτησης των μερών ήτοι, την υπ' αριθ. πρωτ. 3939/18.05.2023 επιστολή της ΒΙΟΛΑΚ, την υπ' αριθ. πρωτ. 3841/16.05.2023 επιστολή της ΙΝΕΞ και την υπ' αριθ. πρωτ. 3959/18.05.2023 επιστολή της ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ.

66. Επισημαίνεται ότι μέχρι το πέρας της διαγωνιστικής διαδικασίας, τα εμπλεκόμενα μέρη ισχυρίστηκαν, με την άσκηση παρεμβάσεών τους σε διαδικασία ενώπιον της Αρχής Εκδίκασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), ότι είχαν υποβάλει ανεξάρτητες προσφορές^{99,100}.

VI ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

VI.1 Επί της Εφαρμογής του άρθρου 1 παρ.1 Ν. 3959/2011 και του άρθρου 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ

67. Προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 1 παρ.1 του Ν. 3959/2011 είναι α) η ύπαρξη συμφωνίας ή/και εναρμονισμένης πρακτικής μεταξύ επιχειρήσεων ή απόφασης ένωσης επιχειρήσεων, β) αντικείμενο ή αποτέλεσμα της ανωτέρω συμφωνίας, εναρμονισμένης πρακτικής ή απόφασης να είναι ο αισθητός περιορισμός, η παρακώλυση ή η νόθευση του ανταγωνισμού.

VI.2 Άρθρο 101 ΣΛΕΕ- Εφαρμοστέο Ενωσιακό Δίκαιο- Επηρεασμός Ενδοενωσιακού Εμπορίου.

68. Αντίστοιχη με τη διάταξη του άρθρου 1 του ν. 3959/2011 είναι η διάταξη του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ (πρώην άρθρο 81 παρ. 1 της ΣυνθΕΚ)¹⁰¹. Ουσιαστικά μοναδική επιπλέον προϋπόθεση της εκ παραλλήλου εφαρμογής της ενωσιακής διάταξης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3 παρ. 1 του Κανονισμού 1/2003¹⁰², σε σχέση με τη διάταξη του εθνικού δικαίου αποτελεί αυτή της δυνατότητας σοβαρής επίδρασης στο ενδοενωσιακό εμπόριο¹⁰³, η τυχόν πλήρωση της οποίας θα πρέπει να εξεταστεί στην κρινόμενη υπόθεση.

69. Κατά πάγια νομολογία, για να μπορεί μια σύμπραξη να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών πρέπει, βάσει ενός συνόλου νομικών και πραγματικών στοιχείων, να μπορεί να πιθανολογηθεί επαρκώς ότι μπορεί να ασκήσει άμεση ή έμμεση, πραγματική ή δυνητική,

⁹⁹ Επί του ζητήματος της σύστασης της κοινοπραξίας υπό τις διατάξεις του ν. 4412/2016, σύμφωνα με τα μέρη θα πρέπει να συνεκτιμηθεί στο πραγματικό πλαίσιο της υπό εξέταση σύμπραξης το γεγονός ότι ο Διαγωνισμός διενεργήθηκε σε ασφυκτικά χρονικά πλαίσια (και σε κατεπείγουσες συνθήκες λόγω της έξαρσης της νόσου COVID-19), με την αρχική καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών να προσδιορίζεται 15 ημέρες μόλις μετά την προκήρυξη. Θέση των μερών στις σχετικές προτάσεις διευθέτησης που υπέβαλλαν είναι ότι, ενόψει του ασφυκτικού αυτού χρονοδιαγράμματος, και στις κατεπείγουσες συνθήκες εκθετικής αύξησης της ζήτησης και συνακόλουθης δυσχέρειας ανεύρεσης προμηθευτή και προετοιμασίας της προμήθειας και μεταφοράς του σχετικού διαγνωστικού ιατρικού εξοπλισμού, ήταν αντικειμενικά δυσχερής η σύσταση κοινοπραξίας ή ένωσης προσώπων (κυρίως λόγω των νομο-τυπικών προϋποθέσεων που απαιτούντο ή/και της δυσχέρειας έκδοσης κοινής εγγυητικής επιστολής στο όνομα της ένωσης κατά τον κρίσιμο χρόνο).

¹⁰⁰ Βλ. παρ. 15 της α) υπ' αριθ. πρωτ. 3841/16.05.2023 επιστολής της ΙΝΕΞ, β) υπ' αριθ. πρωτ. 3939/18.05.2023 επιστολής της ΒΙΟΛΑΚ, και γ) υπ' αριθ. πρωτ. 3959/18.05.2023 επιστολής της ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ.

¹⁰¹ Βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 1731/2001, σκ. 4.

¹⁰² Κανονισμός (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου της 16.12.2002 για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης (ΕΕ L 1/1, 4.1.2003).

¹⁰³ Πρόκειται για αυτόνομο κριτήριο δικαίου το οποίο πρέπει να εκτιμάται ad hoc και το οποίο οριοθετεί το πεδίο εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου του ανταγωνισμού, περιορίζοντάς το στις συμφωνίες και πρακτικές που δύνανται να έχουν ένα ελάχιστο επίπεδο διασυννοριακών επιπτώσεων στο εσωτερικό της Ένωσης. Βλ. σχετικά Ανακοίνωση Ε.Επ. - Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης (ΕΕ C 101/81, 27.04.2004), παρ. 12-13, 18 και 44, καθώς και τη σχετική νομολογία στην οποία γίνεται αναφορά.

επίδραση στα εμπορικά ρεύματα μεταξύ κρατών μελών¹⁰⁴, με τρόπο αισθητό¹⁰⁵. Δεν είναι αναγκαίο η συμφωνία ή η πρακτική να έχει ή να είχε επηρεάσει πραγματικά το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών. Αρκεί να «δύνανται» να έχει αυτό το αποτέλεσμα .

70. Έτσι, το ενδοενοσιακό εμπόριο μπορεί να επηρεαστεί σε περιπτώσεις, στις οποίες η οικεία αγορά είναι η εθνική αγορά ή τμήμα της¹⁰⁶, και σε κάθε περίπτωση σημαντικό τμήμα της εσωτερικής αγοράς¹⁰⁷. Στην περίπτωση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, ο αισθητός χαρακτήρας του επηρεασμού εκτιμάται ιδίως κατ' αναφορά προς τη θέση και τη σημασία των μερών στην αγορά των σχετικών προϊόντων¹⁰⁸, τη φύση της συμφωνίας ή της πρακτικής και τη φύση των καλυπτόμενων προϊόντων/υπηρεσιών¹⁰⁹.
71. Εν προκειμένω, οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις εμπίπτουν στην έννοια των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)¹¹⁰, καθώς ο κύκλος εργασιών έκαστης εξ αυτών υπολείπεται κατά πολύ των 50 εκατ. Ευρώ και αφετέρου ο αριθμός των εργαζομένων έκαστης εξ αυτών υπολείπεται κατά πολύ των 250 εργαζομένων^{111,112}. Ωστόσο¹¹³, δεδομένης της φύσης της ΕΚΑΠΥ ως Κεντρικού Φορέα για την προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών σε όλες τις Υγειονομικές Περιφέρειες της χώρας, σε όλα τα νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) και τις αποκεντρωμένες μονάδες τους, τα διασυνδεδεμένα νοσοκομεία, τα στρατιωτικά νοσοκομεία, καθώς και τις Μονάδες Κοινωνικής Φροντίδας και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.)¹¹⁴, καθώς και του γεγονότος ότι ο υπό κρίση διαγωνισμός προκηρύχθηκε

¹⁰⁴ Βλ. ΔΕΚ. C-209-215/78 και 218/78, Van Landewyck, σκ. 170, C-219/95P, Ferriere Nord Spa, σκ. 20, απόφαση ΕΑ 370/V/2007 και Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου, παρ. 9-12.

¹⁰⁵ Βλ. απόφαση ΕΑ 277/IV/2005 με παραπομπή στις αποφάσεις ΔΕΚ C-8/72, Vereniging van Cementhandelaren, σκ. 29, και C-42/84, Remia κ.λπ., σκ. 22, και ΠΕΚ T-29/92, SPO κ.λπ., σκ. 299. Βλ. και Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου, παρ. 33 και 74.

¹⁰⁶ Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου, παρ. 22.

¹⁰⁷ Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου, παρ. 78 επ.

¹⁰⁸ Βλ. ΔΕΚ C-306/96, Javico, σκ. 17, και ΠΕΚ T-65/89, BPB Industries και British Gypsum, σκ. 138 και Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου, παρ. 44.

¹⁰⁹ Βλ. ΠΕΚ T-65/89, BPB Industries και British Gypsum, σκ. 138 και Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου, παρ.45.

¹¹⁰ Κατά την έννοια της Σύστασης Ε.Επ. της 6.5.2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124/36, 20.05.2003). Ως ΜΜΕ ορίζονται οι επιχειρήσεις των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. € ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού τα 43 εκατ. € και οι οποίες απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζόμενους, στους οποίους περιλαμβάνονται τόσο οι μισθωτοί όσο και οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά πλεονεκτήματα από αυτή (Παράρτημα, άρθρο 2 παρ. 1 και άρθρο 5). Τα προαναφερόμενα στοιχεία αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση (Παράρτημα, άρθρο 4 παρ. 1).

¹¹¹ Αναφορικά με τους κύκλους εργασιών των εταιριών, βλ. παρ. 8, 12 και 16 της παρούσας Απόφασης.

¹¹² Βάσει των προσκομισθέντων στοιχείων στις 31.12.2021 ο αριθμός των προσωπικού: α) της ΒΙΟΛΑΚ ανέρχεται σε 18 άτομα – βλ. ισολογισμό 2021 όπως έχει αναρτηθεί στο ΓΕΜΗ - συν. με αρ. 5 στην υπ' αριθ. πρωτ. 715/24.1.2023 επιστολή της ΒΙΟΛΑΚ, β) της ΙΝΕΞ ανέρχεται σε 18 άτομα – βλ. συν. παράρτημα 3 στην υπ' αριθ. πρωτ. 826/26.1.2023 επιστολή της ΙΝΕΞ και γ) της ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ ανέρχεται σε 40 άτομα – βλ. ισολογισμό 2021 όπως έχει αναρτηθεί στο ΓΕΜΗ στην ιστοσελίδα ΓΕΜΗ <https://publicity.businessportal.gr/company/34569616000>.

¹¹³ Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου, παρ. 50, όπου ορίζεται ότι: . «Πρώτον, στην ανακοίνωσή της για τις συμφωνίες ήσσονος σημασίας που δεν περιορίζουν αισθητά τον ανταγωνισμό κατά την έννοια του άρθρου 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης (κανόνας de minimis)(37) η Επιτροπή διευκρίνισε ότι οι συμφωνίες μεταξύ μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), όπως ορίζονται στο παράρτημα της σύστασης 96/280/ΕΚ της Επιτροπής(38) δεν δύνανται κανονικά να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών. Αυτό τεκμαίρεται από το γεγονός ότι οι δραστηριότητες των ΜΜΕ έχουν συνήθως τοπικό ή το πολύ περιφερειακό χαρακτήρα. Ωστόσο, οι ΜΜΕ μπορούν να εμπίπτουν στις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου, ιδίως όταν ασκούν διασυννοριακή οικονομική δραστηριότητα.»

¹¹⁴ Βλ. άρθρο 7 ν. 4865/2021.

για την κάλυψη των αναγκών των 7 ΥΠΕ (όλων των Υγειονομικών Περιφερειών της χώρας) και του ΕΟΔΥ, δεδομένου επίσης του ιδιαίτερου ύψους του προϋπολογισμού του εν λόγω διαγωνισμού, καθώς και του γεγονότος ότι 18 εταιρείες υπέβαλαν προσφορές, η απαγορευμένη σύμπραξη κρίνεται ότι καλύπτει το σύνολο της Ελληνικής επικράτειας και συνεπώς ότι δύναται να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών¹¹⁵.

72. Εξάλλου, δυνατότητα συμμετοχής στον εν λόγω διαγωνισμό είχαν φυσικά και νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα σε κράτος – μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹¹⁶.
73. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω εκτιμάται ότι οι υπό κρίση πρακτικές δύναται να επηρεάσουν αισθητά το εμπόριο μεταξύ των κρατών-μελών. Κατά συνέπεια, εκτιμάται ότι συντρέχει περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ.

VI.3 Η Έννοια της «Επιχείρησης»

74. Η έννοια «επιχείρηση» συνιστά αυτοτελή όρο των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ, και ομοίως των άρθρων 1 και 2 Ν. 3959/2011, για τον προσδιορισμό του αυτουργού παραβίασης του δικαίου του ανταγωνισμού. Ειδικότερα, ως «επιχείρηση», κατά τις ανωτέρω διατάξεις, νοείται κάθε φορέας που ασκεί εμπορική ή άλλη οικονομική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς του και από τον τρόπο χρηματοδότησής του¹¹⁷. Η ύπαρξη επιχείρησης προϋποθέτει αυτονομία οικονομικής δράσης και συνακόλουθα πλήρη ανάληψη των οικονομικών κινδύνων που συνεπάγεται η εκάστοτε οικονομική δραστηριότητα¹¹⁸. Ως οικονομική δραστηριότητα νοείται κάθε δραστηριότητα προσφοράς αγαθών ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά¹¹⁹.
75. Εν προκειμένω τα εμπλεκόμενα μέρη αποτελούν επιχειρήσεις δραστηριοποιούμενες, μεταξύ άλλων στην προμήθεια ιατροτεχνολογικών προϊόντων ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test) μέσω δημοσίων διαγωνισμών, διεξάγουν συνεπώς κατά τόπο αυτόνομο εμπορική και οικονομική δραστηριότητα με ίδια ανάληψη των οικονομικών κινδύνων που συνεπάγονται οι εν λόγω δραστηριότητες και ως εκ τούτου, εμπίπτουν ευθέως στην κατά τα ως άνω και κατά το δίκαιο του ανταγωνισμού έννοια της επιχείρησης.

VI.4 Η Έννοια της Απαγορευμένης Σύμπραξης

76. Κατά πάγια νομολογία, συμφωνία κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ. 1 Ν. 3959/2011, θεωρείται ότι υφίσταται όταν οι επιχειρήσεις, ρητά ή σιωπηρά, εγκρίνουν από κοινού σχέδιο

¹¹⁵ Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου, παρ. 78.

¹¹⁶ Βλ. διακήρυξη κεφάλαιο «β Δικαίωμα συμμετοχής -κριτήρια ποιοτικής επιλογής» υπό 5. «Δικαίωμα συμμετοχής στο διαγωνισμό», όπου αναφέρεται ότι : «Δικαίωμα συμμετοχής στη παρούσα διαδικασία έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα και, σε περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων, τα μέλη αυτών, που είναι εγκατεστημένα σε: α) σε κράτος-μέλος της Ένωσης, β) σε κράτος-μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.), γ) σε τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη ΣΔΣ, στο βαθμό που η υπό ανάθεση δημόσια σύμβαση καλύπτεται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4 και 5 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος I της ως άνω Συμφωνίας, καθώς και δ) σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην περίπτωση γ' της παρούσας παραγράφου και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων».

¹¹⁷ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΕ C-218/00, *INAIL*, σκ. 22.

¹¹⁸ Βλ. ενδεικτικά ΠΕΚ T-23/09, *CNOP και CCG*, σκ. 70-71.

¹¹⁹ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΚ C-118/85, *Επιτροπή κατά Ιταλίας*, σκ. 7, ΔΕΚ C-35/96, *Επιτροπή κατά Ιταλίας*, σκ. 36, ΕΑ 430/V/2009, σελ. 6 και ΕΑ 317/V/2006, σελ. 16,17.

που καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές της αμοιβαίας δράσης τους (ή αποχής από τη δράση) στην αγορά. Για τους σκοπούς εφαρμογής των κανόνων του ανταγωνισμού, αρκεί οι επιχειρήσεις να έχουν εκφράσει την κοινή τους βούληση να συμπεριφερθούν στην αγορά κατά καθορισμένο τρόπο¹²⁰. Αυτό συμβαίνει, για παράδειγμα, κάθε φορά που επιχειρήσεις εκφράζουν κοινή βούληση προς επίτευξη επιδιωκόμενων τιμών ή επιδιωκόμενου όγκου πωλήσεων ή κατανομής αγορών/πελατείας¹²¹.

77. Όσον αφορά τη μορφή εκδήλωσης της εν λόγω κοινής βούλησης, αυτή δεν είναι σημαντική εφόσον συνιστά πιστή αποτύπωση της βούλησης των μερών¹²². Συναφώς, κατά πάγια νομολογία, η έννοια της συμφωνίας καταλαμβάνει, όχι μόνον συμβάσεις με τη στενή έννοια του όρου, αλλά και συμφωνίες κυρίων¹²³. Συμφωνία συνιστά και ο καθορισμός από μέρους των συμμετεχουσών σε μία συνάντηση επιχειρήσεων των «κανόνων παιχνιδιού» για τη συμπεριφορά τους στην αγορά, εφόσον εκφράστηκε η επιθυμία ή η ευχή να ακολουθηθεί η συγκεκριμένη συμπεριφορά¹²⁴. Η ύπαρξη συμφωνίας εξάλλου μπορεί να προκύπτει άμεσα ή έμμεσα από τη συμπεριφορά των μερών,¹²⁵ μπορεί δε να εφαρμόζεται σε ατελείς συνεννοήσεις, καθώς και σε επιμέρους και υπό όρους συμφωνίες κατά τη διαδικασία διαπραγμάτευσης, η οποία οδηγεί σε συμφωνία¹²⁶. Αντιστοίχως, ο όρος συμφωνία καταλαμβάνει όχι μόνο ένα συμφωνηθέν γενικό σχέδιο δράσης ή τον εφαρμοστέο βασικό μηχανισμό, αλλά και το σύνολο των διαρκών μεθοδεύσεων των μερών στο πλαίσιο της μεταξύ τους αθέμιτης συμπράξεως, καθώς και την επιμέρους υλοποίηση όσων έχουν συμφωνηθεί βάσει του ίδιου βασικού μηχανισμού και κατά την επιδίωξη του ίδιου κοινού σκοπού¹²⁷. Για τον λόγο αυτό, και τυχόν σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ επιχειρήσεων που μπορεί να διευκολύνει την υλοποίηση μίας συμφωνίας με αντι-ανταγωνιστικό αντικείμενο ή αποτέλεσμα, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις να παρακολουθούν κατά πόσον οι συμμετέχοντες συμμορφώνονται προς τους συμφωνηθέντες όρους, εξετάζεται στο πλαίσιο της συμφωνίας αυτής¹²⁸.

¹²⁰ Βλ. ΣτΕ 2007/2013, σκ. 17 και ΣτΕ 2780/2012, σκ. 4-6, καθώς και ενδεικτικά ΔΕΚ C-41/69, *ACF Chemiefarma κατά Επιτροπής*, σκ. 111-113, ΠΕΚ T-49/02, *Brasserie nationale κατά Επιτροπής*, σκ. 118, ΔΕΕ C-194/14P, *AC-Treuhand AG κατά Επιτροπής*, σκ. 28, 32.

¹²¹ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΚ C-41/69, ό.π., σκ. 112 και ΔΕΚ συνεκδ. υποθ. C- 209/78 έως 215/78 και 218/78, *Heinz van Landuyck κατά Επιτροπής*, σκ. 86, καθώς και ΠΕΚ T-1/89, *Rhône-Poulenc SA κατά Επιτροπής*, σκ. 120, T-15/89, *Chemie Linz AG κατά Επιτροπής*, σκ. 301, και T-310/94, *Grueber και Weber GmbH & Co. KG κατά Επιτροπής*, σκ. 85 και 87.

¹²² Βλ. ΣτΕ 2007/2013, σκ. 17 και ΣτΕ 2780/2012, σκ. 4-6, καθώς και ενδεικτικά ΔΕΚ C-41/69, ό.π., σκ. 112, ΠΕΚ T-41/96, *Bayer κατά Επιτροπής*, σκ. 67-69, ΠΕΚ T-49/02, ο.π., σκ. 118-119, ΔΕΚ C- 74/04 P, *Επιτροπή κατά Volkswagen*, σκ. 37.

¹²³ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΚ C- 41/69, ό.π., σκ.110-112, ΔΕΚ C-44/69, *Buchler & Co κατά Επιτροπής*, και ΔΕΚ C-45/69, *Boehringer Mannheim κατά Επιτροπής*, καθώς και ΠΕΚ T-141/89, *Trefileurope κατά Επιτροπής*, σκ. 95-96, ΠΕΚ T-66/99, *Μινωικές Γραμμές ANE κατά Επιτροπής*, σκ. 207 και ΠΕΚ T-53/03, *BPB κατά Επιτροπής*, σκ. 82.

¹²⁴ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΚ C-204/00, *Aalborg PortlandA /S κατά Επιτροπής*, σκ. 228, 248.

¹²⁵ Βλ. ενδεικτικά απόφαση Ευρ. Επιτροπής 2004/104/EK (Υπόθεση COMP/E-1/37.978/Μεθυλολογκαμίνη), σκ. 172.

¹²⁶ Βλ. Απόφαση της Ευρ. Επιτροπής 99/60/EK, *Καρτέλ προμονωμένων σωλήνων*, Υπόθεση IV/35691, σκ. 133.

¹²⁷ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΚ C-49/92 P, *Επιτροπή κατά Annici Partecipazioni*, σκ. 81: παράβαση μπορεί να προκύπτει όχι μόνο από μεμονωμένη ενέργεια, αλλά και από σειρά ενεργειών ή ακόμη από διαρκή συμπεριφορά. Η ερμηνεία αυτή δεν μπορεί να αμφισβητηθεί για το λόγο ότι ένα ή περισσότερα στοιχεία αυτής της σειράς.

¹²⁸ Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις συμφωνίες οριζόντιας συνεργασίας, [2011] παρ. 59.

78. Με βάση τα προεκτεθέντα, για την έννοια της συμφωνίας είναι αδιάφορος ο γραπτός ή προφορικός τύπος, καθώς και ο δεσμευτικός ή μη χαρακτήρας της. Δεν απαιτούνται, δηλαδή, τυπικές διαδικασίες, ούτε κυρώσεις ή μέτρα εφαρμογής¹²⁹. Εξάλλου, αδιάφορο είναι και αν οι εκπρόσωποι που συμμετέχουν στη «συμφωνία» ήταν εξουσιοδοτημένοι να συνάπτουν συμφωνίες με αντίστοιχο περιεχόμενο¹³⁰.
79. Η έννοια της εναρμονισμένης πρακτικής αφορά μορφή συντονισμού μεταξύ επιχειρήσεων, η οποία, χωρίς να φθάνει μέχρι τη σύναψη συμφωνίας, αντικαθιστά ηθελημένα τους κινδύνους που ενέχει ο ανταγωνισμός με την έμπρακτη συνεργασία των επιχειρήσεων αυτών¹³¹. Η απαίτηση αυτονομίας δράσης των επιχειρήσεων στην αγορά, που είναι συνυφασμένη με τις περί ανταγωνισμού διατάξεις¹³², αντιτίθεται αυστηρώς σε κάθε άμεση ή έμμεση επαφή μεταξύ των επιχειρηματιών αυτών δυνάμενη, είτε να επηρεάσει τη συμπεριφορά ενός υφιστάμενου ή δυνητικού ανταγωνιστή στην αγορά, είτε να αποκαλύψει σε έναν ανταγωνιστή τη συμπεριφορά που ο επιχειρηματίας έχει αποφασίσει ή σκέπτεται να ακολουθήσει στην αγορά. Η προϋπόθεση δε της αμοιβαιότητας πληρούται οσάκις η από μέρους ενός ανταγωνιστή αποκάλυψη σε άλλον ανταγωνιστή των μελλοντικών του προθέσεων ή της μελλοντικής του συμπεριφοράς στην αγορά ζητήθηκε από τον δεύτερο ή ο επιχειρηματίας αυτός δεν εξέφρασε καμία επιφύλαξη ή αντίρρηση όταν ο ανταγωνιστής του γνωστοποίησε τις προθέσεις του¹³³. Κρίσιμο, εν προκειμένω είναι ότι οι ανταγωνιστές εν γνώσει τους δέχονται ή προσχωρούν σε μηχανισμούς συμπαιγνίας που διευκολύνουν τον συντονισμό της εμπορικής τους πολιτικής.
80. Τέλος, μια σύμπραξη μπορεί να συνιστά ταυτόχρονα συμφωνία και εναρμονισμένη πρακτική κατά την έννοια των σχετικών διατάξεων του νόμου, και ο εν λόγω χαρακτηρισμός δεν είναι κρίσιμος για τη στοιχειοθέτηση τυχόν παράβασης¹³⁴.
81. Εν προκειμένω, τα εμπλεκόμενα μέρη δεν αμφισβήτησαν την ύπαρξη συμφωνίας εν τη εννοία του άρθρου 1 παρ. 1 ν. 3959/2011 και 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ (βλ. ανωτέρω Ενότητα V.2. «ΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ»).

VI.5 Εξ Αντικειμένου Περιορισμός του Ανταγωνισμού

82. Προκειμένου να εμπίπτει μια συμφωνία/εναρμονισμένη πρακτική ή απόφαση στην απαγόρευση του άρθρων 1 παρ. 1 Ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ πρέπει να έχει ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της οικείας αγοράς.
83. Κατά πάγια ενωσιακή νομολογία, ο διαζευκτικός χαρακτήρας της προϋπόθεσης αυτής επιβάλλει καταρχάς να εξεταστεί το αντικείμενο της συμφωνίας, λαμβανομένου υπόψη του

¹²⁹ Βλ. ενδεικτικά Ευρωπαϊκή Επιτροπή, απόφαση 2004/104/ΕΚ (Υπόθεση COMP/E-1/37.978), σκ. 172 καθώς και ΕΑ 369/V/2007, σελ. 47, σκ. 164.

¹³⁰ Βλ. απόφαση ΠΕΚ Τ-25/95 κλπ, *Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής*, σκ. 928.

¹³¹ Βλ. ενδεικτικά ΠΕΚ Τ-30/91, *Solvay SA κατά Επιτροπής*, σκ. 66 και 75.

¹³² Βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 2780/2012, σκ. 5 (όπου και παραπομπές σε πάγια ενωσιακή νομολογία).

¹³³ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΚ C-40 επ./73, *Suiker Unie κατά Επιτροπής*, σκ. 173-174, ΔΕΚ C-48/69 *ICI κατά Επιτροπής*, σκ. 64, ΔΕΚ C-199/92 P, *Huls κατά Επιτροπής*, σκ. 162-168 και 178, και ΔΕφαθ 1617/2009, σκ. 6.

¹³⁴ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΚ C-49/92 P, σκ. 112-114, ΠΕΚ Τ-1/89, ό.π., σκ. 127 και Τ-305/94, *LVM κατά Επιτροπής*, σκ. 696-697. Βλ. επίσης ΔΕφαθ 1617/2009, σκ. 6.

οικονομικού και νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσεται¹³⁵. Υπό την έννοια αυτή, εάν αποδειχθεί το επιζήμιο για τον ανταγωνισμό αντικείμενο μιας συμφωνίας, τότε παρέλκει η εξέταση των αποτελεσμάτων αυτής επί του ανταγωνισμού¹³⁶. Αν, όμως, από την εξέταση του αντικειμένου της συμφωνίας δεν προκύψει ότι αυτή είναι αρκούντως επιζήμια για τον ανταγωνισμό, θα πρέπει να εξετάζονται τα αποτελέσματα της συμφωνίας και κατά πόσον ο ανταγωνισμός πράγματι παρεμποδίστηκε, περιορίστηκε ή νοθεύτηκε αισθητά¹³⁷.

84. Εξάλλου, από τη νομολογία των Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων προκύπτει ότι ορισμένα είδη συντονισμού μεταξύ επιχειρήσεων είναι αρκούντως επιζήμια για τον ανταγωνισμό, ώστε να μην απαιτείται εξέταση των αποτελεσμάτων τους. Η νομολογία αυτή στηρίζεται στο γεγονός ότι ορισμένες μορφές συντονισμού μεταξύ επιχειρήσεων μπορούν να λογίζονται, ως εκ της φύσεώς τους, ως παραβλάπτουσες την ομαλή λειτουργία του ανταγωνισμού¹³⁸. Για την εκτίμηση εάν μια συμφωνία μεταξύ επιχειρήσεων είναι αρκούντως επιζήμια, ώστε να λογίζεται ως περιορισμός του ανταγωνισμού, λόγω του αντικειμένου, υπό την έννοια του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011, λαμβάνεται υπόψη το περιεχόμενο των διατάξεών της, οι σκοποί τους οποίους επιδιώκει, καθώς και το οικονομικό και νομικό πλαίσιο, στο οποίο αυτή εντάσσεται. Στο πλαίσιο των εκτιμήσεων των ανωτέρω παραμέτρων πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη η φύση των επηρεαζόμενων προϊόντων, καθώς και οι πραγματικές συνθήκες της λειτουργίας και της διαρθρώσεως της οικείας αγοράς¹³⁹. Σε περιπτώσεις όπου υπάρχει ευρεία συναίνεση, βάσει προηγούμενης νομολογίας, ότι πρόκειται για εξ αντικειμένου περιοριστική του ανταγωνισμού συμφωνία/πρακτική, η ανάλυση του οικονομικού και νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσεται αυτή μπορεί να περιορίζεται στα όσα είναι απολύτως απαραίτητα προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη περιορισμού του ανταγωνισμού εξ αντικειμένου¹⁴⁰.
85. Εξάλλου, προκειμένου να έχει η συμφωνία στρεφόμενο κατά του ανταγωνισμού αντικείμενο, αρκεί να είναι ικανή να επαχθεί αρνητικά για τον ανταγωνισμό αποτελέσματα, ήτοι να είναι εν τοις πράγμασι ικανή να παρεμποδίσει, να περιορίσει ή να νοθεύσει τον ανταγωνισμό εντός της σχετικής αγοράς. Το ερώτημα αν και κατά πόσο το αρνητικό για τον ανταγωνισμό αποτέλεσμα

¹³⁵ Ήδη από την πρώτη σχετική απόφαση του ΔΕΕ 56/65, *Société Technique Minière (L.T.M.) v Maschinenbau Ulm GmbH (M.B.U.)* και μέχρι τις πλέον πρόσφατες αποφάσεις ΔΕΕ C-228/18, *Gazdasági Versenyhivatal κατά Budapest Bank Nyrt.* και λοιπών, σκ.33 – 40 και 51, με περαιτέρω παραπομπές στην ενωσιακή νομολογία, και C-306/20, *Visma Enterprise SIA κατά Konkurences padome*, σκ. 62. Αντίστοιχη είναι και η νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων. Βλ. συναφώς ΔΕφαθ 502/2013, σκ. 3, 2821/2013, σκ. 3.

¹³⁶ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΕ C-32/11, *Allianz Hungária*, σκ. 38 και ΔΕΕ C-8/08, *T-Mobile Netherlands BV κ.λπ.*, σκ. 31.

¹³⁷ Βλ. ΔΕΕ 56/65, ό.π., σελ. 321, και ενδεικτικά ΔΕΕ C-32/11, *Allianz Hungária Biztosító κ.λπ.*, σκ. 33-34 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και ΔΕΕ C-67/13 P, *CB κατά Επιτροπής*, σκ. 48-49 και 52, ΔΕΕ C-307/18 *Generics (UK) Ltd και λοιποί κατά Competition and Markets Authority*, σκ. 62-66 και ΔΕΕ C-228/18, ό.π., σκ. 35-38.

¹³⁸ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΕ C-286/13, *Dole Food Company Inc. και Dole Fresh Fruit Europe κατά Επιτροπής*, σκ. 113-114 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία. Βλ. ΔΕΕ, C-67/13 P, ό.π.,σκ. 49 επ

¹³⁹ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΕ C-211/22, *Super Bock*, σκ. 35, ΔΕΕ C-286/13, ό.π., σκ. 117, ΔΕΕ C-67/13, *CB κατά Επιτροπής*, σκ. 53, καθώς και ΔΕΕ C-32/11, ό.π., σκ. 36 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

¹⁴⁰ Βλ. απόφαση ΔΕΕ, C-373/14 P, *Toshiba*, σκ. 29.

παράγεται όντως, μπορεί να έχει σημασία μόνο για τον υπολογισμό του ύψους των προστίμων¹⁴¹.

86. Κατά πάγια νομολογία, εφόσον μία σύμπραξη που έχει ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού εμπίπτει στις απαγορευτικές διατάξεις της παρ. 1 των άρθρων 1 παρ. 1 ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ, η εν τοις πράγμασι μη εφαρμογή (εν όλω ή εν μέρει) της, όπως αντίστοιχα και η μη συμμόρφωση (εν όλω ή εν μέρει) προς τα συμφωνηθέντα, δεν ασκούν κατά νόμο επιρροή στη διαπίστωση της παράβασης, ούτε και συνιστούν λόγο απαλλαγής¹⁴². Συναφώς, στην περίπτωση σύμπραξης που συνιστά «εξ αντικειμένου» περιορισμό του ανταγωνισμού, δεν απαιτείται η περαιτέρω έρευνα και απόδειξη κινδύνου βλάβης των καταναλωτών ή επέλευσης άλλων, συγκεκριμένων αποτελεσμάτων, εν δυνάμει βλαπτικών για τον ανταγωνισμό. Ούτως, η διαπίστωση ότι η σύμπραξη έχει αντικείμενο περιοριστικό του ανταγωνισμού δεν μπορεί να ανατραπεί ούτε από ενδείξεις ότι δεν είχε αποτέλεσμα εντός της αγοράς ή ότι δεν είχε άμεση επίδραση επί των τιμών, ούτε από τη διαπίστωση ότι οι ενδιαφερόμενοι εξασφάλισαν ταυτόχρονα, δια της πρακτικής αυτής, ορισμένα πλεονεκτήματα ως προς τον ανταγωνισμό¹⁴³.
87. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι οριζόντιες συμπράξεις οι σχετικές με τον καθορισμό τιμών (price fixing), οι αμιγώς σχετικές με την κατανομή αγορών ή πελατείας (market sharing) και οι σχετικές με την ανταλλαγή πληροφοριών ως προς μελλοντικές τιμές και ποσότητες παραγωγής (information sharing) καθώς και οι συμπράξεις με αντικείμενο τη νόθευση διαγωνισμών (bid rigging) συγκαταλέγονται ρητώς στους εξ αντικειμένου περιορισμούς του ανταγωνισμού, οι οποίοι μάλιστα εκφεύγουν του ασφαλούς λιμένα που δημιουργείται από τα όρια μεριδίων αγοράς που προβλέπονται στην Ανακοίνωση de minimis¹⁴⁴, ενώ συγχρόνως είναι μάλλον απίθανο να πληρούν τις προϋποθέσεις χορήγησης ατομικής απαλλαγής κατ' άρθρο 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ¹⁴⁵.
88. Ειδικότερα, η έννοια της «νόθευσης διαγωνισμών» (bid rigging) καταλαμβάνει τις παράνομες συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ οικονομικών φορέων, με στόχο τη στρέβλωση του

¹⁴¹ Βλ. ΕΑ 370/VI/2007, σκ. 4.2-σελ. 38-39, ΕΑ 512/2010, σκ. 159, ΕΑ 580/2013, σκ. 107, ΕΑ 663/2018, σκ. 491, ΕΑ 676/2018, σκ. 288. Βλ. επίσης αποφάσεις ΣτΕ 1677/2014, σκ.4, ΣτΕ2342/2018, σκ. 14 και 16, και ΔΕφΑθ.1611/2020, σκ. 6.

¹⁴² Βλ. ενδεικτικά απόφαση ΣτΕ 2780/2012, σκ. 4 (όπου και παραπομπές σε ενωσιακή νομολογία) και ΕΑ 610/2015 (Colgate), σελ. 84 επ.

¹⁴³ Βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 1677/2014, σκ. 4, ΣτΕ 1324/2013, σκ. 4 και ΣτΕ 2780/2012, σκ. 4 (όπου και παραπομπές σε ενωσιακή νομολογία).

¹⁴⁴ Βλ. Ανακοίνωση της Επιτροπής — Ανακοίνωση σχετικά με τις συμφωνίες ή σπονδίας οι οποίες δεν περιορίζουν σημαντικά τον ανταγωνισμό σύμφωνα με το άρθρο 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΕΕ C 291 της 30.08.2014, παρ. 13, όπου και ρητή αναφορά στον καθορισμό τιμών, τον επιμερισμό αγορών ή πελατείας, της ανταλλαγής ευαίσθητων εμπορικών πληροφοριών και στη νόθευση διαγωνισμών ως περιορισμούς λόγω αντικειμένου, που εκφεύγουν του ασφαλούς λιμένα που δημιουργείται από τα όρια μεριδίων αγοράς που προβλέπονται στην εν λόγω Ανακοίνωση καθώς και Commission staff working document, Guidance on restrictions of competition "by object" for the purpose of defining which agreements may benefit from the De Minimis Notice, 25.6.2014, revised version of 3.6.2015, υπό 2.1 (price fixing), 2.2 (market sharing) και 2.6 (information sharing), όπου και ενδεικτική παράθεση νομολογίας. Βλ. αντίστοιχα και Ανακοίνωση της ΕΑ με ημερομηνία 2.3.2006 σχετικά με τις συμφωνίες ή σπονδίας, οι οποίες δεν περιορίζουν σημαντικά τον ανταγωνισμό σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 ν. 703/1977 (de minimis), παρ. 11 (1).

¹⁴⁵ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης, ΕΕ C 101 της 27.04.2004, σελ. 97, παρ. 21, 23 και 46.

ανταγωνισμού στις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων. Νόθευση διαγωνισμών μέσω χειραγώγησης προσφορών προκύπτει όταν επιχειρήσεις οι οποίες, υπό κανονικές συνθήκες αναμένεται να δρουν ανταγωνιστικά μεταξύ τους, εναρμονίζουν την συμπεριφορά τους ως προς την υποβολή προσφοράς, με στόχο την αύξηση των τιμών ή την υποβάθμιση της ποιότητας των αγαθών ή υπηρεσιών για αγοραστές/αναθέτουσες αρχές που προμηθεύονται τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μέσω διαδικασίας (μειοδοτικών) διαγωνισμών. Η κατανομή αγορών¹⁴⁶, ο καθορισμός τιμών, καθώς και η ανταλλαγή ευαίσθητων εμπορικών πληροφοριών μπορεί να αποτελέσουν μέρος της διαδικασίας διασφάλισης ότι η επιχείρηση η οποία έχει προεπιλεγεί ως μειοδότης για έκαστο διαγωνισμό θα είναι και ο ανάδοχος στον οποίο θα ανατεθεί το έργο/σύμβαση. Εξάλλου, μεθοδολογικά, η νόθευση διαγωνισμών, εκτός από ξεχωριστή κατηγορία περιορισμού του ανταγωνισμού¹⁴⁷, μπορεί να εξετασθεί, αναλόγως των πραγματικών περιστατικών της κάθε υπόθεσης, και ως ειδικότερη μορφή καθορισμού τιμών ή ως μια ειδικότερη μορφή κατανομής αγορών¹⁴⁸.

89. Κατά συνέπεια, εφόσον αποδεικνύεται το θίγον τον ανταγωνισμό αντικείμενο μιας σύμπραξης, παρέλκει, ως αλυσιτελής, η περαιτέρω έρευνα και απόδειξη κινδύνου βλάβης των καταναλωτών ή επέλευσης άλλων, συγκεκριμένων αποτελεσμάτων, εν δυνάμει βλαπτικών για τον ανταγωνισμό¹⁴⁹. Ούτως, η διαπίστωση ότι η σύμπραξη έχει αντικείμενο περιοριστικό του ανταγωνισμού δεν μπορεί να ανατραπεί από ενδείξεις ότι δεν είχε αποτέλεσμα εντός της αγοράς, ή ότι δεν είχε άμεση επίδραση επί των τιμών, αρκεί ότι είναι εν τοις πράγμασι ικανή να επαχθεί αρνητικά για τον ανταγωνισμό αποτελέσματα¹⁵⁰. Στο πλαίσιο αυτό, τυχόν παραχθέντα ή μη αποτελέσματα στην οικεία αγορά δεν μπορεί να έχουν σημασία παρά μόνο για τον υπολογισμό του ύψους των προστίμων και την αποτίμηση των δικαιωμάτων αποζημίωσης¹⁵¹.
90. Αντιστοίχως, εφόσον μία σύμπραξη που έχει ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού εμπίπτει στις απαγορευτικές διατάξεις της παρ. 1 των άρθρων 1 Ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ κατά τα προεκτεθέντα, η εν τοις πράγμασι μη εφαρμογή (εν όλω ή εν μέρει) της, όπως αντίστοιχα και η μη συμμόρφωση (εν όλω ή εν μέρει) προς τα συμφωνηθέντα, δεν ασκούν κατά νόμο επιρροή στη διαπίστωση της παράβασης, ούτε και συνιστούν λόγο απαλλαγής – ιδίως λαμβανομένου υπόψη ότι η εκάστοτε επιχείρηση μπορεί να επιχειρεί να

¹⁴⁶ Στην εν λόγω εξεταζόμενη υπόθεση δεν προκύπτει κατανομή αγορών ή πελατείας υπό τη μορφή κατανομής έργων/διαγωνιστικών διαδικασιών μεταξύ ανταγωνιστών. (βλ. κατωτέρω Κεφάλαιο VII).

¹⁴⁷ Βλ. Απόφαση της Επιτροπής 2009/168/05/EK, Marine Hoses, Υπόθεση COMP/39.406. Βλ. και Απόφαση της Επιτροπής 73/109/EK, European Industrial Sugar, Υπόθεση IV/26.918, κεφ. II, τμήμα F.

¹⁴⁸ Jonathan Faull & Ali Nikpay, *The EU Law of Competition*, 3rd Edition, 2014, σελ. 1042, Mario Siragusa & Cesare Rizza, *EU Competition Law, Volume III, Cartels and Collusive Behaviour: Restrictive Agreements and Practices between Competitors*, 2nd Edition, Claeys- & Casteels, 2012, σελ. 62, §1.84, Α. Μικρουλέα εις ΔικΕλλΑντ, β' έκδοση 2020, 1^{ος} τόμος, παρ. 8, 152. Βλ. και Ε.Α.772/2022 παρ. 67 επ. υπόθεση COMP/E-1/38.823, Elevators and Escalators [2007], σκ. 225-228, 348, 384, 578-581, και υπόθεση COMP/35.691, Pre Insulated Pipes [1999].

¹⁴⁹ Χωρίς κάτι τέτοιο να σημαίνει ότι η Επιτροπή ή μία Αρχή Ανταγωνισμού ή ένα Δικαστήριο εμποδίζονται από το να εξετάσουν και τα αποτελέσματα μίας «εξ αντικείμενου» περιοριστικής του ανταγωνισμού συμφωνίας, όταν το κρίνουν σκόπιμο, βλ. ΔΕΕ C-228/18, ό.π., σκ. 40.

¹⁵⁰ Βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 2780/2012, σκ. 4, ΣτΕ 1324/2013, σκ. 4 καθώς και ΣτΕ 2775/2014, σκ. 9 με εκτενείς παραπομπές σε ενωσιακή νομολογία, λ.χ. ΔΕΚ C-8/08, ό.π., σκ. 29-30.

¹⁵¹ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΕ C-32/11, ό.π., σκ. 38 και ΔΕΚ C-8/08, ό.π., σκ. 31.

χρησιμοποιήσει τη σύμπραξη προς όφελός της. Στο πλαίσιο αυτό, τυχόν μη τήρηση της συμφωνίας δύναται να συνιστά στοιχείο ληπτέο υπόψη κατά την επιμέτρηση της ποινής¹⁵².

91. Επομένως, η επίκληση αμυντικών επιχειρημάτων, όπως η αμελητέα επίπτωση στον ανταγωνισμό, η τυχόν απόκλιση από τα συμφωνηθέντα, το δυσχερές οικονομικό περιβάλλον¹⁵³ ή ακόμη και η άγνοια ότι πτυχές της συμφωνίας ή εναρμονισμένης πρακτικής μπορούσαν να θεωρηθούν παράνομες¹⁵⁴, δεν απαλλάσσουν τους αυτουργούς της παράβασης από τη διάπραξή της. Ούτε, επίσης, απαλλάσσει από την ευθύνη τις συμπράττουσες εταιρίες η τυχόν πεποίθησή τους ότι ενεργούσαν σύμφωνα με το νόμο¹⁵⁵. Εξάλλου ο παραβατικός χαρακτήρας μιας σύμπραξης δεν αναιρείται επειδή επιδιώκεται με αυτήν και κάποιος νόμιμος σκοπός. Με άλλα λόγια, μία σύμπραξη δύναται να συνιστά εξ αντικειμένου περιορισμό του ανταγωνισμού, ακόμη και στην περίπτωση που εξυπηρετεί και άλλους (θεμιτούς ή/και νόμιμους) σκοπούς¹⁵⁶. Συναφώς, εφόσον διαπιστώνεται το περιοριστικό αντικείμενο των εν λόγω συμβάσεων, δεν είναι απαραίτητο να εξεταστεί το τυχόν επιχειρηματικό συμφέρον των συμβαλλόμενων. Είναι, δηλαδή, αδιάφορο το ζήτημα αν η συμμετοχή κάποιας επιχείρησης στην εν λόγω σύμπραξη, για την οποία υπάρχουν έγγραφες αποδείξεις, υπαγορεύθηκε από συγκεκριμένους εμπορικούς λόγους ή ήταν κατ' εκτίμηση οικονομικά λογική ή πρόσφορη¹⁵⁷ καθώς και το γεγονός ότι η συμμετέχουσα σε σύμπραξη επιχείρηση δεν αποκόμισε όφελος¹⁵⁸.

VI.6 Υπαγωγή στην υπό κρίση υπόθεση

92. Εν προκειμένω, οι τρεις εμπλεκόμενες εταιρίες συμμετείχαν σε απαγορευμένη οριζόντια σύμπραξη με αντικείμενο την υποβολή τριών διακριτών μεταξύ τους προσφορών με ίδια τιμή προσφοράς ανά μονάδα προϊόντος και με ποσότητες αθροιζόμενες μεταξύ τους στο σύνολο της ζητούμενης ποσότητας, παρότι τελούσαν σε ανταγωνιστική μεταξύ τους σχέση. Πιο αναλυτικά, τα μέρη καθόρισαν από κοινού την τιμή την οποία θα προσέφερε καθεμία από αυτές στον διαγωνισμό και υπέβαλλαν τρεις διακριτές προσφορές, οι οποίες εμφανίστηκαν δημοσίως ως το αποτέλεσμα εκδήλωσης αυτοδύναμης ανταγωνιστικής συμπεριφοράς, στην ίδια ακριβώς τιμή, με στόχο να ανακηρυχθούν και οι τρεις εταιρίες ανάδοχοι του διαγωνισμού. Καθόρισαν επίσης την ποσότητα την οποία θα προσέφερε καθεμία από αυτές με τρόπο ώστε και οι τρεις προσυμφωνημένες προσφορές να καλύπτουν αθροιστικά το σύνολο της προκυρυχθείσας ποσότητας και με τον τρόπο αυτό συμφώνησαν, διά των προσυμφωνημένων προσφορών που κατέθεσαν, και την κατανομή μεταξύ τους του αντικειμένου του διαγωνισμού. Πέραν τούτου, όπως προαναφέρθηκε, τα εμπλεκόμενα μέρη δεν αμφισβήτησαν την ύπαρξη συμφωνίας εν τη εννοία του άρθρου 1 παρ. 1 ν. 3959/2011 και 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ (βλ. ανωτέρω

¹⁵² Βλ. ΣτΕ 2780/2012, σκ. 4, όπου και παραπομπές σε ενωσιακή νομολογία.

¹⁵³ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΦΑΘ 3529/2013, σκ. 13, ΔΕΦΑΘ 548/2012, σκ. 16, καθώς και ΔΕΚ C-238/99 P, *Limburgse Vinyl Maatschappij and Others κατά Επιτροπής*, σκ. 487, ΠΕΚ T-217/03, ό.π., σκ. 90.

¹⁵⁴ Βλ. ενδεικτικά C-246/86, *Belasco κλπ κατά Επιτροπής*, σκ. 40-41.

¹⁵⁵ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΦΑΘ 1001/2006, σκ. 20.

¹⁵⁶ Βλ. ΣτΕ 2775/2014, σκ. 9 και ΣτΕ 2007/2013 σκ. 17, με εκτενείς παραπομπές σε πάγια ενωσιακή νομολογία καθώς και ενδεικτικά ΔΕΚ C-209/07, *Beef Industry Development and Barry Brothers*, σκ. 21, ΔΕΚ C-551/03P, *General Motors κατά Επιτροπής*, σκ. 64, ΠΕΚ T-49/02, *Brasserie Nationale κατά Επιτροπής*, σκ. 85.

¹⁵⁷ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΚ C-403 και 405/04P *Sumitomo Metal Industries Ltd και Nippon Steel Corp. κατά Επιτροπής*, σκ. 46, ΔΕΚ C-204/00 P, ό.π., σκ. 335.

¹⁵⁸ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΚ C-195/99P, *Krupp Hoesch κατά Επιτροπής*, σκ. 86.

Ενότητα V.2. «ΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ και V1.3. «Η έννοια της απαγορευμένης σύμπραξης»).

93. Με βάση όσα προκύπτουν από τα ως άνω περιγραφόμενα, τα μέρη της παρούσας συμμετείχαν σε οριζόντια αντι-ανταγωνιστική σύμπραξη κατά την έννοια του άρθρ. 1 παρ. 1 του Ν. 3959/2011 και 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ. Ειδικότερα, προέβησαν σε συμφωνία για την ανάδειξη και των τριών εμπλεκόμενων μερών ως αναδόχων του διαγωνισμού με το ίδιο προϊόν στην ίδια τιμή και σε ποσότητες οι οποίες αθροιστικά ταυτίζονταν με το σύνολο της προκηρυχθείσας ποσότητας, ενώ τελούσαν σε σχέση ανταγωνισμού μεταξύ τους και συναφώς σε ανταλλαγή μεταξύ ανταγωνιστών ευαίσθητων εμπορικών πληροφοριών κατά το χρόνο πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών. Λόγω δε της μη φανεράς δράσης των μερών, και ελλείψει της σύστασης κοινοπραξίας ή ένωσης επιχειρήσεων για την από κοινού υποβολή προσφοράς ως ένωση προσώπων, ενώ αυτό σαφώς επιτρεπόταν από τη διακήρυξη του διαγωνισμού, η προαναφερόμενη σύμπραξη μεταξύ των μερών δεν δύναται να τύχει αξιολόγησης ως οριζόντια συμφωνία συνεργασίας ("joint bidding") υπό τον πρίσμα του άρθρου 1 του ν.3959/2011 ή 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ. Σε κάθε περίπτωση, η συμφωνία αυτή συνιστά **εξ' αντικειμένου περιορισμό** του ανταγωνισμού κατά το άρθρο 1 παρ. 1 ν. 3959/2011 και 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ.
94. Σημειώνεται ότι δεν απαιτείται να διερευνηθεί εάν η συμφωνία μεταξύ των τριών εταιρειών επέφερε και αντίθετο στον ανταγωνισμό αποτέλεσμα, καθότι αρκεί η διαπίστωση ότι το αντικείμενό της ήταν ο περιορισμός του ανταγωνισμού στον επίμαχο διαγωνισμό.

VI.7 Αδυναμία εξαίρεσης βάσει του αρθρ. 1 παρ. 3 ν. 3959/2011.

95. Στην παρούσα υπόθεση, βάσει των στοιχείων του φακέλου,¹⁵⁹ δεν νοείται ατομική εξαίρεση βάσει των άρθρ. 1 παρ. 3 του ν. 3959/2011 και 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ της συμφωνίας που διαπιστώθηκε για τα εμπλεκόμενα μέρη. Δεδομένης και της έλλειψης σύστασης κοινοπραξίας ή ένωσης προσώπων, και της εξ αυτής μη φανεράς δράσης των μερών, η επίδικη συμφωνία μεταξύ των Μερών δεν δύναται, επί της αρχής, να εξεταστεί για τυχόν ευνοϊκά αποτελέσματα στον ανταγωνισμό και να τύχει ενδεχόμενης ευνοϊκής αξιολόγησης ως οριζόντια συμφωνία συνεργασίας (υπό το πρίσμα της υποβολής μια κοινής προσφοράς και ενός τεχνικού φακέλου που στην πράξη δεν έλαβε χώρα), και άρα δεν δύναται να εξεταστεί κατά πόσον η προσφορά που υπέβαλαν τα Μέρη στο διαγωνισμό θα τύγχανε, ενδεχομένως, του ευεργετήματος απαλλαγής του άρθρου 1 παρ. 3 του ν.3959/2011 ή/και του άρθρου 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ.

VI.8 Ως προς την επιβολή κυρώσεων

VI.8.1 Εφαρμοστέοι Κανόνες – Κριτήρια Καθορισμού του Ύψους του Προστίμου

96. Σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 1 του ν. 3959/2011, ως τροποποιήθηκε και ισχύει, εφόσον η ΕΑ μετά από σχετική έρευνα διαπιστώσει παράβαση του άρθρου 1 παρ. 1 του ίδιου νόμου, μπορεί με απόφασή της να υποχρεώσει τις επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων που υπέπεσαν στην

¹⁵⁹ Τα μέρη, τα οποία φέρουν το βάρος επίκλησης και απόδειξης της συνδρομής των σωρευτικών προϋποθέσεων του άρθρου 1 παρ. 3 του Ν. 3959/2011 και 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ, δεν προέβαλαν σχετικούς ισχυρισμούς. Βλ. και άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 και άρθρο 4 Ν. 3959/2011 ως προς το βάρος απόδειξης. Βλ. επίσης ΣτΕ 2007/2013, σκ. 17.

παράβαση να παύσουν αυτή και να την παραλείπουν στο μέλλον ή/και να τους επιβάλει πρόστιμο κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 25B. Κατά την ισχύουσα διάταξη του άρθρου 25 Β παρ.1 του ν. 3959/2011, το πρόστιμο μπορεί να ανέλθει μέχρι ποσοστού 10% του συνολικού παγκόσμιου κύκλου εργασιών της επιχείρησης της χρήσης κατά την προηγούμενη της έκδοσης της απόφασης χρήση. Ανάλογες διατάξεις ισχύουν και στο ενωσιακό δίκαιο¹⁶⁰.

97. Σύμφωνα με το άρθρο 25B παρ. 1α του ν. 3959/2011, για τον καθορισμό του προστίμου λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα, η διάρκεια, η γεωγραφική έκταση της παράβασης και το είδος της συμμετοχής της συγκεκριμένης επιχείρησης στην παράβαση. Εφόσον είναι δυνατόν να υπολογιστεί το ύψος του οικονομικού οφέλους της επιχείρησης από την παράβαση, το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου δεν μπορεί να είναι μικρότερο από αυτό, ακόμα και αν υπερβαίνει το ποσοστό που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο. Η διατύπωση της συγκεκριμένης διάταξης είναι ίδια με την προηγούμενη του άρθρου 25 παρ. 2 υπό στ. α του ν. 3959/2011.
98. Η ΕΑ έχει την αρμοδιότητα επιβολής κυρώσεων για αντι-ανταγωνιστικές αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 2 περ. α) και δ) του ν. 3959/2011, ως ισχύει¹⁶¹. Βάσει των αρχών που διέπουν τη διαχρονική εφαρμογή του δικαίου, καθώς και βάσει των αρχών της ασφάλειας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, εφαρμοστέες είναι οι διατάξεις ουσιαστικού δικαίου, οι οποίες ίσχυαν κατά το χρόνο επελεύσεως των γεγονότων που συνιστούν την παράβαση, χωρίς να έχει σημασία ο χρόνος κατά τον οποίο εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις και επιβάλλονται οι σχετικές κυρώσεις¹⁶².
99. Σύμφωνα με την από 13.7.2022 Ανακοίνωσή της¹⁶³ αναφορικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων, η ΕΑ «... πρώτον, καθορίζει το βασικό ποσό προστίμου για κάθε εμπλεκόμενη επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα, τη διάρκεια, τη γεωγραφική έκταση της παράβασης, καθώς και τη διάρκεια και το είδος της συμμετοχής στην παράβαση έκαστου εμπλεκόμενου μέρους. – δεύτερον, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, αναπροσαρμόζει (προσαυξάνει ή μειώνει) το βασικό ποσό, ανάλογα με το εάν συντρέχουν αντίστοιχα επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις.»¹⁶⁴. Ειδικότερα το βασικό ποσό του προστίμου, κριτήρια καθορισμού του οποίου αποτελούν η σοβαρότητα και η διάρκεια της παράβασης, προκύπτει ως εξής: α) ορίζεται ποσοστό μέχρι 30% επί των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης από προϊόντα ή υπηρεσίες στις αγορές με τις οποίες σχετίζεται η παράβαση, άμεσα ή έμμεσα, βάσει των ανωτέρω κριτηρίων και β) το ποσοστό αυτό υπολογίζεται επί των ως άνω εσόδων για κάθε έτος της παράβασης αθροιστικά¹⁶⁵.
100. Προκειμένου να αξιολογηθεί η σοβαρότητα της παράβασης, η ΕΑ λαμβάνει υπόψη ιδίως το είδος της παράβασης, τα αντιανταγωνιστικά αποτελέσματα που προκλήθηκαν ή απειλήθηκε να προκληθούν στην αγορά, το ειδικό βάρος κάθε επιχείρησης στην παράβαση, το οικονομικό

¹⁶⁰ Βλ. Κανονισμό (ΕΚ) 1/2003 της 16ης Δεκεμβρίου 2002, ΕΕ L 1/1 της 4.1.2003, άρθρο 5 αναφορικά με τις εξουσίες των αρχών ανταγωνισμού των κρατών-μελών για την επιβολή προστίμων, καθώς και άρθρο 23 αναφορικά με τις αντίστοιχες εξουσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

¹⁶¹ Βλ. και απόφαση ΔΕΕ, C-201/09 και C-216/09, *ArcelorMittal Luxembourg SA* κ. Επιτροπής Συλλ. 2011 σ. I-02239 όπου στην σκ.54 αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι «...η νομική βάση με την οποία παρέχεται στο θεσμικό όργανο της Ένωσης η εξουσία εκδόσεως πράξεως πρέπει να ισχύει κατά τον χρόνο εκδόσεως της πράξεως αυτής».

¹⁶² Βλ. απόφαση ΔΕΕ, υποθ. C-201/09 και C-216/09, *ArcelorMittal Luxembourg SA* κ. Επιτροπής, σκ. 67-71.

¹⁶³ Κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει των άρθρων 25 και 25B του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, εφεξής «Ανακοίνωση για τα πρόστιμα»

¹⁶⁴ Βλ. παρ. 5.

¹⁶⁵ Βλ. Ανακοίνωση για τα πρόστιμα παρ.6.

όφελος που αποκόμισαν ή επιδίωξαν να αποκομίσουν οι παραβάτες, την οικονομική δύναμη ης/των επιχειρήσεων που παραβιάζουν τους κανόνες ανταγωνισμού στη σχετική αγορά, καθώς και την έκταση της γεωγραφικής αγοράς¹⁶⁶.

101. Για να υπολογισθεί η διάρκεια της παράβασης που έχει ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού, πρέπει να εξακριβώνεται η περίοδος ύπαρξης της σύμπραξης, ήτοι η περίοδος από την ημερομηνία σύναψής της μέχρι την ημερομηνία κατά την οποία έπαυσε να ισχύει¹⁶⁷. Η παράβαση διαρκεί όσο εξακολουθεί να υφίσταται ο περιορισμός του ανταγωνισμού που προκύπτει από τη συγκεκριμένη συμπεριφορά¹⁶⁸. Προκειμένου να αποδείξει μία συμμετέχουσα στη σύμπραξη ότι έθεσε τέρμα στη συμμετοχή της πρέπει να παρέχει επαρκείς αποδείξεις περί απόσυρσης ή αποστασιοποίησης ή έστω περί καταγγελίας της παράνομης συμπεριφοράς¹⁶⁹.
102. Το βασικό ποσό του προστίμου μπορεί να προσαυξάνεται ή να μειώνεται αναλόγως εάν συντρέχουν επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις αντίστοιχα¹⁷⁰. Σύμφωνα με την παρ. 13 της Ανακοίνωσης ΕΑ για τα πρόστιμα : «[...] ανεξαρτήτως της διάρκειας της συμμετοχής μιας επιχείρησης στην παράβαση, η Επιτροπή θα περιλαμβάνει στο βασικό ποσό ένα ποσό που θα κυμαίνεται μεταξύ 15 % και 25 % των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης, [...] προκειμένου να αποτρέπονται οι επιχειρήσεις και από το να εισέρχονται απλώς σε οριζόντιες συμφωνίες καθορισμού των τιμών, κατανομής της αγοράς και περιορισμού της παραγωγής.» Το τελικό ποσό του προστίμου, το οποίο προκύπτει κατόπιν της προσαύξησης ή της μείωσης του βασικού ποσού του προστίμου, δεν μπορεί να υπερβαίνει το προαναφερόμενο ποσοστό του 10% του συνολικού κύκλου εργασιών που ορίζει το άρθρο 25B του ν. 3959/2011.
103. Η ΕΑ δύναται να αποκλίνει από τη μέθοδο υπολογισμού του προστίμου που προβλέπεται στην από 13.07.2022 Ανακοίνωσή της, όταν οι ιδιαιτερότητες ορισμένης υπόθεσης το υπαγορεύουν¹⁷¹. Συναφώς, είναι επιτρεπτός ο κατ' αυτοδέσμευση της Διοίκησης προσδιορισμός από αυτήν των κριτηρίων που σκοπεύει να εφαρμόσει στο πλαίσιο άσκησης της διακριτικής της εξουσίας. Στην ΕΑ εναπόκειται να ακολουθήσει τη μέθοδο υπολογισμού του ύψους του προστίμου με την οποία αυτοδεσμεύτηκε, ενώ επιτρέπεται η απόκλιση από τα ούτως τεθέντα κριτήρια λόγω συντρέχουσών ιδιαίτερων περιστάσεων σε συγκεκριμένη περίπτωση (είτε επί το αυστηρότερο είτε επί το ηπιότερο).
104. Η ΕΑ έχει ευρεία διακριτική ευχέρεια (εντός του κατά νόμο ανώτατου ορίου) κατά τη συγκεκριμενοποίηση του εκάστοτε επιβληθησομένου προστίμου, προκειμένου να διασφαλίζεται με επάρκεια το αποτρεπτικό του αποτέλεσμα¹⁷². Πράγματι η αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού προϋποθέτει ότι η εκάστοτε Αρχή Ανταγωνισμού μπορεί οποτεδήποτε να προσαρμόζει το ύψος των προστίμων στις ανάγκες της πολιτικής αυτής¹⁷³. Συναφώς, η ανάγκη εξασφάλισης του αρκούντως αποτρεπτικού χαρακτήρα του

¹⁶⁶ Βλ. Ανακοίνωση για τα πρόστιμα παρ. 10.

¹⁶⁷ Βλ. απόφαση ΠΕΚ της 27.07.2005, T-49 έως T-51/02, Brasserie nationale κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκ. 185.

¹⁶⁸ ΔΕΕ C-450/19, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, σκ. 34.

¹⁶⁹ Βλ. ενδεικτικά απόφαση ΠΕΚ της 29.11.2005, T-62/02, Union Pigments κατά Επιτροπής, σκ. 42, και την απόφαση της Ε.Π. της 20.12.2001, υπόθεση COMP/E-1/36.212 (αυτογραφικό χαρτί), σκ. 261.

¹⁷⁰ Βλ. Ανακοίνωση για τα πρόστιμα. 14-15.

¹⁷¹ Βλ. Ανακοίνωση ΕΑ για τα πρόστιμα παρ. 19-21, 23.

¹⁷² Βλ. Ανακοίνωση ΕΑ για τα πρόστιμα παρ. 2 καθώς και ΕΑ 563/2013, σκ. 332, υποσ. 607 με παραπομπή σε εθνική και ενωσιακή νομολογία.

¹⁷³ Βλ. ΕΑ 563/2013, σκ. 332, υποσ. 608 με παραπομπή σε ενωσιακή νομολογία.

προστίμου επιβάλλει την κατάλληλη προσαρμογή του ύψους του, ώστε να λαμβάνεται υπόψη ο επιδιωκόμενος αντίκτυπος στην επιχείρηση στην οποία επιβάλλεται, τούτο δε προκειμένου το πρόστιμο να μην είναι αμελητέο ή υπερβολικά υψηλό, ιδίως σε σχέση με την οικονομική δυνατότητά της, σύμφωνα με τις επιταγές αφενός της εξασφάλισης της αποτελεσματικότητας του προστίμου και αφετέρου της αρχής της αναλογικότητας¹⁷⁴.

105. Τέλος, η ΕΑ με την έκδοση απόφασης για τη διευθέτηση της διαφοράς κατ' απλοποιημένη διαδικασία μειώνει κατά 15% το ύψος του προστίμου που θα επέβαλε σε περίπτωση μη διευθέτησης, σύμφωνα με το άρθρο 25B του ν. 3959/2011, την απόφαση 790/2022 και την προαναφερόμενη από 13.07.2022 Ανακοίνωσή της¹⁷⁵.

¹⁷⁴ Βλ. ΓενΔΕΕ της 12.12.2012, T-352/09, Novácke chemické závody a.s. κατά Επιτροπής, σκ. 46 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

¹⁷⁵ Βλ. ΕΑ 790/2022, παρ. 3 και 43.

VI.8.2 Υπολογισμός του Προστίμου**VI.8.2.1 Ορισμός εμπλεκόμενων μερών όπως αναφέρονται στους πίνακες υπολογισμού του προστίμου**

106. Στους πίνακες που περιλαμβάνονται στις ενότητες που ακολουθούν και αφορούν τον υπολογισμό του προστίμου, οι επιχειρήσεις που αναφέρονται ορίζονται ως ακολούθως:

α. VIOLAK INTERNATIONAL ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

β. ΙΝΕΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΙΑΤΡΙΚΩΝ – ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΕΙΔΩΝ

και

γ. «B.B.D ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΑΙΝΙΩΤΗΣ Α.Ε.Β.Ε, ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ, ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».

VI.8.2.2 Προσδιορισμός της βάσης του προστίμου

107. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η βάση για τον υπολογισμό του προστίμου είναι τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης από προϊόντα ή υπηρεσίες που αφορούν στην παράβαση¹⁷⁶. Εν προκειμένω, για την παράβαση στην υπό κρίση υπόθεση, ως βάση για τον υπολογισμό του προστίμου λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των ακαθαρίστων εσόδων των τριών εμπλεκόμενων επιχειρήσεων που προκύπτουν από την προμήθεια rapid test της Ε.Κ.Α.Π.Υ. μέσω του υπ' αριθ. πρωτ. 4459/30.11.2021 ηλεκτρονικού διαγωνισμού της με συστημικό αριθμό στο ΕΣΗΔΗΣ α/α 145316, για την επείγουσα προμήθεια ιατροτεχνολογικών προϊόντων ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test). Τα εν λόγω ακαθάριστα έσοδα των εμπλεκόμενων εταιριών, παρατίθενται στον κατωτέρω πίνακα:

Πίνακας 1: Ακαθάριστα Έσοδα των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων στον επίμαχο διαγωνισμό της Ε.Κ.Α.Π.Υ.

Εταιρεία	Πωληθείσα ποσότητα (τεμάχια) στον επίμαχο διαγωνισμό της Ε.Κ.Α.Π.Υ.¹⁷⁷	Τιμή Πώλησης ανά τεμάχιο (ευρώ)	Σύνολο ακαθάριστων εσόδων (ευρώ)
ΒΙΟΛΑΚ	3.250.000	0,8890	[...]
ΙΝΕΞ	4.940.000	0,8890	[...]

¹⁷⁶ Ο επίμαχος διαγωνισμός κατακυρώθηκε στις 3 εμπλεκόμενες εταιρίες, οι οποίες εν συνεχεία προμήθευσαν την Ε.Κ.Α.Π.Υ. τις προβλεπόμενες ποσότητες rapid test στην κατακυρωθείσα τιμή - Βλ. παρ. 6 της Ανακοίνωσης για τον υπολογισμό του προστίμου, καθώς και παρ. 6 (α) των Κατευθυντήριων Γραμμών της ΕΑ για τον υπολογισμό των προστίμων δυνάμει των άρθρων 25 και 25B του ν. 3959/2011.

¹⁷⁷ Στην εν λόγω ποσότητα συμπεριλαμβάνεται και η επαύξηση αυτής κατά 30% που ζήτησε η Ε.Κ.Α.Π.Υ.

ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ	4.181.580	0,8890	[...]
-----------	-----------	--------	-------

VI.8.2.3 Εφαρμογή των κριτηρίων για τον καθορισμό του προστίμου – Προσδιορισμός Ποσοστού 0% - 30% επί της Βάσης του Προστίμου

108. Όπως προαναφέρθηκε, για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνεκτιμά μία σειρά από παράγοντες που σχετίζονται, πρωτίστως, με τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης. Εν προκειμένω, με βάση τα στοιχεία του φακέλου, προκύπτουν τα ακόλουθα:

Σοβαρότητα της παράβασης

109. Προκειμένου να αξιολογηθεί η σοβαρότητα μίας παράβασης, η Επιτροπή Ανταγωνισμού λαμβάνει, ιδίως, υπόψη της το είδος της παράβασης, τα αντιανταγωνιστικά αποτελέσματα που προκλήθηκαν ή απειλήθηκε να προκληθούν στην αγορά, το ειδικό βάρος της κάθε επιχείρησης στη σχετική αγορά, το οικονομικό όφελος που αποκόμισε ο παραβάτης, εφόσον είναι δυνατό να υπολογιστεί το ύψος του, την οικονομική δύναμη της επιχείρησης που παραβιάζει τους κανόνες ανταγωνισμού στη σχετική αγορά, καθώς και την έκταση της γεωγραφικής αγοράς. Εν προκειμένω σε σχέση με τα εν λόγω επιμέρους κριτήρια περί της σοβαρότητας της υπό εξέταση παράβασης λεκτέα είναι τα εξής:

- Φύση της παράβασης και πραγματικός (ή δυνητικός) αντίκτυπος στην αγορά: Όπως καταδείχθηκε ανωτέρω, οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις προέβησαν σε απαγορευμένη σύμπραξη η οποία συνιστά κατ' αντικείμενο περιορισμό του ανταγωνισμού. Κατά πάγια πρακτική και νομολογία, οι εξεταζόμενες συμπράξεις έχουν από τη φύση της πρόδηλα περιοριστικό του ανταγωνισμού περιεχόμενο και συνιστούν κατάφωρη παραβίαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 ή/και 101 ΣΛΕΕ. Οι εξεταζόμενες πρακτικές εφαρμόστηκαν και στην πράξη, και συνεπώς δύνανται να έχουν αντίκτυπο στην αγορά.
- Οικονομικό όφελος που αποκόμισαν ή επιδίωξαν να αποκομίσουν οι παραβαίνουσες: Δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί το τυχόν οικονομικό όφελος που αποκόμισε εκάστη συμμετέχουσα επιχείρηση.
- Έκταση της γεωγραφικής αγοράς: Η εξεταζόμενη σύμπραξη αφορά το σύνολο της ελληνικής επικράτειας .
- Είδος συμμετοχής στην παράβαση: Οι συμπράττουσες επιχειρήσεις συμμετείχαν άμεσα στην υπό κρίση σύμπραξη, κατά τα αναλυτικά αναφερόμενα ανωτέρω.

Διάρκεια της παράβασης

110. Η παράβαση ξεκινά από την 08.12.2021¹⁷⁸ και λήγει την 03.06.2022, ημερομηνία σύναψης της τελευταίας από τις τρεις συμβάσεις μεταξύ αναθέτουσας και εμπλεκόμενων

¹⁷⁸ Βλ. ενότητα V.2 ΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ.

εταιρειών¹⁷⁹. Η συμμετοχή κάθε συμπράττουσας επιχείρησης στην παράβαση ξεκινά από την 8.12.2021 και λήγει την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασής της με την αναθέτουσα, ήτοι για την ΙΝΕΞ και τη ΒΙΟΛΑΚ η παράβαση λήγει την 09.05.2022 και για την ΛΑΙΝΙΩΤΗΣ η παράβαση λήγει την 03.06.2022.

111. Λαμβάνοντας συνολικά υπόψη τα προεκτεθέντα κριτήρια και στοιχεία, συνδυαστικά με τις ιδιαιτερότητες που χαρακτηρίζουν τις παραπάνω παραβάσεις το βασικό πρόστιμο προσδιορίζεται σε **ποσοστό [...]** επί των ακαθάριστων εσόδων [...] από τον ανωτέρω διαγωνισμό της Ε.Κ.Α.Π.Υ.

112. Συνεπώς, μετά την εφαρμογή των ως άνω ποσοστών, το βασικό ποσό του προστίμου για κάθε μία από τις τρεις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, όπως υπολογίσθηκε κατά τα ανωτέρω, διαμορφώνεται ως ακολούθως:

Πίνακας 2: Βασικό Ποσό Προστίμου ανά Εταιρεία (Κύκλος εργασιών παράβασης * Συντελεστή Βαρύτητας)

Εταιρεία	Σύνολο ακαθάριστων εσόδων (ευρώ)	Συντελεστής βαρύτητας	Βασικό Ποσό Προστίμου (ευρώ)
ΒΙΟΛΑΚ	[...]	[...]	[...]
ΙΝΕΞ	[...]	[...]	[...]
ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ	[...]	[...]	[...]

113. Όπως προαναφέρθηκε, η ΕΑ μπορεί να προσαυξάνει ή μειώνει το βασικό ποσό του προστίμου, εάν συντρέχουν αντίστοιχα επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις. Κατά την εκτίμηση της Υπηρεσίας εν προκειμένω δεν συντρέχουν επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις.

114. Επισημαίνεται ότι τα συμμετέχοντα στις διμερείς συσκέψεις μέρη, ενώ αποδέχθηκαν ανεπιφύλακτα τις αντίστοιχες παραβάσεις, τόνισαν το πραγματικό πλαίσιο εντός του οποίου έδρασαν και το οποίο θέτουν υπόψη της ΕΑ. Σύμφωνα με αυτό, όπως αναφέρουν τα μέρη πρώτον, κανένα εκ των μερών δεν ήταν, κατά δήλωσή τους, σε θέση να υποβάλει από μόνο του προσφορά για το σύνολο της ζητούμενης ποσότητας στον επίμαχο Διαγωνισμό. Ειδικότερα (σύμφωνα με τα μέρη): οι ζητούμενες ποσότητες (το αντικείμενο του Διαγωνισμού) ήταν εξαιρετικά μεγάλες και, κατά δήλωσή τους, κανένα από τα μέρη δεν μπορούσε να αναλάβει το σχετικό επιχειρηματικό / οικονομικό ρίσκο, σε συνθήκες μάλιστα αυξανόμενης διεθνούς ζήτησης και διαρκώς αυξανόμενου μεταφορικού κόστους λόγω της διατάραξης της

¹⁷⁹ Βλ. ΔΕΕ 450/19, ό.π., σύμφωνα με την οποία, όταν επιχείρηση φερόμενη ως μετέχουσα σε ενιαία και διαρκή παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, το τελευταίο συστατικό στοιχείο της οποίας ήταν η εναρμονισμένη με τους ανταγωνιστές της υποβολή προσφοράς σε διαγωνισμό για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης έργου, επιλέγεται ως ανάδοχος στον διαγωνισμό και συνάπτει με την **αναθέτουσα αρχή σύμβαση έργου** με την οποία καθορίζονται τα **ουσιώδη χαρακτηριστικά της σύμβασης** αυτής και, ιδίως, το συνολικό τίμημα που πρέπει να καταβληθεί ως αντιπαροχή για το εν λόγω έργο, η εκτέλεση και αποπληρωμή του οποίου συμφωνήθηκε να γίνει σταδιακά, το χρονικό διάστημα της παράβασης αντιστοιχεί στο διάστημα που εκτείνεται μέχρι την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης μεταξύ της εν λόγω επιχείρησης και της αναθέτουσας αρχής βάσει της εναρμονισμένης προσφοράς που υπέβαλε η επιχείρηση. Βλ. ενότητα V.1. Ο επίμαχος διαγωνισμός.

εφοδιαστικής αλυσίδας κατά τον κρίσιμο χρόνο (πανδημία Covid). Συναφώς, όπως ισχυρίζονται τα μέρη, ο προϋπολογισμός του Διαγωνισμού υπερέβαινε κατά πολύ την οικονομική θέση εκάστου των μερών και, περαιτέρω, κανένα από τα μέρη δεν είχε ποτέ άλλοτε αναλάβει την εξυπηρέτηση σύμβασης τόσο μεγάλης αξίας.

115. Επίσης αναφέρουν ότι, οι όροι προμήθειας από την ACON ήταν, επίσης, απαγορευτικός παράγοντας για κάθε μέρος αυτοτελώς, λαμβανομένης ιδίως υπόψη όχι μόνον των συνθηκών της παγκόσμιας υγειονομικής κρίσης, αλλά και της ελλείψεως προηγούμενης συμβατικής σχέσης με την κατασκευάστρια εταιρεία. Η ειδική τιμή κτήσης που συμφωνήθηκε με την προμηθεύτρια επιχείρηση (από 0,60\$ έως 0,65\$ βάσει των ποσοτήτων των παραγγελιών) ίσχυε υπό τη δέσμευση απορρόφησης από τις μειοδότες εταιρείες του συνόλου των ποσοτήτων του Διαγωνισμού. Τα επίδικα προϊόντα (rapid tests) δεν εντάσσονταν στην γκάμα προϊόντων που παραδοσιακά εμπορεύονταν τα μέρη, ούτε είχαν τα μέρη εμπειρία από ανάλογους διαγωνισμούς στο παρελθόν. Επομένως μόνον μέσω συνεργατικού σχήματος μπορούσαν τα μέρη να συμμετάσχουν στο Διαγωνισμό. Εξάλλου, ενόψει της φύσης και της χρήσης των προϊόντων («εφήμερα» προϊόντα), δημιουργείται ο κίνδυνος σε περίπτωση μη απορρόφησης εν τέλει του συνόλου της ποσότητας από την αναθέτουσα αρχή (π.χ. λόγω βελτίωσης των υγειονομικών συνθηκών) να έμενε σημαντική ποσότητα αδιάθετη με σημαντική οικονομική ζημία για τα μέρη.
116. Τα μέρη επίσης αναφέρουν ότι το Διαγωνισμό υπεβλήθησαν εντέλει προσφορές από 18 οικονομικούς φορείς, ήτοι υπήρχε επαρκής ανταγωνισμός. Η προσφερθείσα τιμή (€0,889/τμχ.) ήταν η πιο χαμηλή τιμή που είχε δοθεί έως τότε σε διαγωνιστική διαδικασία. Η αμέσως επόμενη χαμηλότερη τιμή στον Διαγωνισμό ήταν περισσότερο από 10% υψηλότερη από την προσφορά των μερών.
117. Τα μέρη σημειώνουν επίσης ότι, αφενός, ο Διαγωνισμός προϋπολόγιζε το κόστος ανά τεμάχιο σε €3,00 (λαμβανομένης ακριβώς υπόψη συγκριτικών στοιχείων προσφορών σε προηγούμενους διαγωνισμούς έως τότε) και, αφετέρου, το ότι με την απόφαση κατακύρωσης η ΕΚΑΠΥ προέβη ακολούθως σε επαύξηση της αρχικώς ζητούμενης ποσότητας κατά 30%, ως είχε σχετικό δικαίωμα. Μάλιστα σύμφωνα με τα μέρη, η εξεταζόμενη σύμπραξη απέληξε σε οικονομική προσφορά κατά περίπου 70% χαμηλότερη έναντι της προϋπολογισθείσας αξίας του Διαγωνισμού (ήτοι περίπου 17,5 εκατ. ευρώ χαμηλότερη έναντι της προϋπολογισθείσας αξίας).
118. Επισημαίνεται ότι οι ως άνω ισχυρισμοί των μερών που αφορούν το πλαίσιο εντός του οποίου έδρασαν τα μέρη και το οποίο θέτουν υπόψη της ΕΑ δεν δύνανται να θέσουν σε αμφισβήτηση την παραδοχή της παράβασης από αυτά, σε κάθε περίπτωση.

VI.8.2.4 Εφαρμογή Ανώτατου Ορίου 10%

119. Κατά την ισχύουσα διάταξη του άρθρου 25 Β παρ.1 του Ν. 3959/2011, ως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4886/2022, το πρόστιμο μπορεί να ανέλθει μέχρι ποσοστού 10% του συνολικού παγκόσμιου κύκλου εργασιών της επιχείρησης κατά την προηγούμενη της έκδοσης της απόφασης χρήση. Εν προκειμένω, όπως προαναφέρθηκε για τον υπολογισμό του προστίμου

εφαρμοστέα είναι η διάταξη¹⁸⁰ που τυγχάνει, κατά περίπτωση, να είναι ευνοϊκότερη για κάθε εμπλεκόμενο μέρος στην παράβαση, κρινόμενη με βάση τις ειδικότερες συνθήκες (λ.χ. τα ποσοτικά στοιχεία/κύκλοι εργασιών).

120. Το ανώτατο αυτό όριο έχει διακριτό και αυτοτελή σκοπό σε σχέση με τον σκοπό των κριτηρίων της σοβαρότητας και της διάρκειας της παραβάσεως, που αναλύθηκαν ανωτέρω, και έχει ως μοναδική συνέπεια ότι το ύψος του προστίμου που υπολογίζεται με βάση τα εν λόγω κριτήρια μειώνεται μέχρι ένα ανώτατο επιτρεπόμενο όριο. Επομένως, κατά πάγια πρακτική και νομολογία, εφόσον το υπολογισθέν, με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές, πρόστιμο ανά επιχείρηση υπερβαίνει το ως άνω ανώτατο όριο, θα πρέπει να περιορίζεται στο ποσό αυτό. Περαιτέρω, στην περίπτωση ενιαίας παράβασης των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ, το ανώτατο όριο του προστίμου υπολογίζεται επί της ενιαίας παράβασης (και όχι σε τυχόν μεμονωμένες συμφωνίες ή μεμονωμένες πρακτικές που ενδέχεται να συνιστούν και αυτοτελώς παραβάσεις των ίδιων διατάξεων)¹⁸¹.

121. Εν προκειμένω, το ως άνω υπολογισθέν πρόστιμο δεν υπερβαίνει το ανώτατο κατά νόμο όριο του δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού κύκλου εργασιών εκάστης εκ των τριών εμπλεκόμενων επιχειρήσεων¹⁸². Ως εκ τούτου τα προτεινόμενα βασικά ποσά προστίμου για την προαναφερθείσα παράβαση των άρθρων 1 του Ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ παραμένουν ως έχουν στον ανωτέρω πίνακα 2.

VI.8.2.5 Εφαρμογή Διαδικασίας Διευθέτησης Διαφορών ως προς τη μείωση του προστίμου

122. Όπως προαναφέρθηκε, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, σε περίπτωση έκδοσης οριστικής απόφασης κατά τη Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών, εκτός των άλλων, μειώνει κατά ποσοστό 15% το ύψος του προστίμου που θα επιβαλλόταν σε περίπτωση μη υπαγωγής της υπόθεσης σε διαδικασία διευθέτησης διαφορών.

123. Εν προκειμένω, εφόσον εντός προθεσμίας δέκα ημερών από την κοινοποίηση της Εισήγησης Διευθέτησης οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις επιβεβαιώσουν με την σχετική δήλωσή τους, ανέκκλητα, ανεπιφύλακτα και με σαφήνεια, ότι τούτη απηχεί τις Προτάσεις Διευθέτησης Διαφοράς που υπέβαλαν, προτείνεται η μείωση του τελικού ποσού του προστίμου εκάστης εμπλεκόμενης επιχείρησης κατά 15% λόγω διευκόλυνσης της διαδικαστικής

¹⁸⁰ Νέα διάταξη «η προηγούμενη της έκδοσης της απόφασης χρήση» έναντι προϊσχύουσας διάταξης «της χρήσης κατά την οποία έπαυσε η παράβαση ή αν αυτή συνεχίζεται μέχρι την έκδοση της απόφασης, της προηγούμενης της έκδοσης της απόφασης χρήσης».

¹⁸¹ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΠΕΚ Τ-25/05, *ΚΜΕ κατά Επιτροπής*, σκ. 172, ΠΕΚ Τ-68/04, *SGL Carbon AG κατά Επιτροπής*, σκ. 126-134, καθώς και ΠΕΚ Τ-71/03, *Tokai Carbon κατά Επιτροπής*, σκ. 117-118 και 377.

¹⁸² Οι κύκλοι εργασιών των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων για το έτος 2022 (βάσει μη οριστικοποιημένων - ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων) έχουν ως εξής: α) ΒΙΟΛΑΚ [...]ευρώ, β) ΙΝΕΞ [...]ευρώ, γ) ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ [...]ευρώ. Συνεπώς το 10% των προαναφερθέντων κύκλων εργασιών των εμπλεκόμενων εταιριών υπερβαίνει τα αντίστοιχα προτεινόμενα βασικά ποσά προστίμου στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις στον πίνακα 2 της παρούσας Απόφασης. Σημειώνεται ότι παρόμοια εικόνα-συμπέρασμα ισχύει και αν ληφθεί υπόψη ο κύκλος εργασιών των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων για το έτος 2021.

αποτελεσματικότητας. Κατόπιν των ανωτέρω, τα τελικά πρόστιμα των εμπλεκομένων επιχειρήσεων θα διαμορφωθούν σύμφωνα με τον ακόλουθο Πίνακα 3:

Πίνακας 3: Τελικό ποσό προστίμου μετά τη μείωση κατ' εφαρμογή της Διαδικασίας Διευθέτησης Διαφορών

Εταιρεία	Ποσό προστίμου μετά τον έλεγχο του 10% (ευρώ)	Έκπτωση Διαδικασίας Διευθέτησης	Τελικό ποσό προστίμου μετά την έκπτωση κατ' εφαρμογή της Διευθέτησης (ευρώ)
ΒΙΟΛΑΚ	[...]	-15%	98.234,50
ΙΝΕΞ	[...]	-15%	149.316,44
ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ	[...]	-15%	126.392,44

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Ολομέλεια της Επιτροπής Ανταγωνισμού, αποφάσισε ομοφώνως σε φανερή ψηφοφορία τα ακόλουθα :

- Αποδέχεται** τις Προτάσεις Διευθέτησης Διαφοράς που υπεβλήθησαν από τις επιχειρήσεις: 1) «VIOLAK INTERNATIONAL ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», 2) «ΙΝΕΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΙΑΤΡΙΚΩΝ - ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΕΙΔΩΝ», 3) «B.B.D Νικόλαος Λαϊνιώτης Α.Ε.Β.Ε, Παραγωγή Εισαγωγή και Εμπορία Υγειονομικού υλικού, Ανώνυμος Εμπορική Βιομηχανική Εταιρεία» δυνάμει της υπ' αριθ. 790/2022 Απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού και του άρθρου 29Α του ν. 3959/2011, κατά την ως άνω απλοποιημένη διαδικασία.
- Διαπιστώνει** ότι οι εταιρίες, «VIOLAK INTERNATIONAL ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», «ΙΝΕΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΙΑΤΡΙΚΩΝ -ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΕΙΔΩΝ» και «B.B.D Νικόλαος Λαϊνιώτης Α.Ε.Β.Ε, Παραγωγή Εισαγωγή και Εμπορία Υγειονομικού υλικού, Ανώνυμος Εμπορική Βιομηχανική Εταιρεία» παραβίασαν, σύμφωνα με τα εκτεθέντα στο ως άνω σκεπτικό, το άρθρο 1 του Ν. 3959/2011, όπως ισχύει, και το άρθρο 101 ΣΛΕΕ, λόγω της συμμετοχής τους σε απαγορευμένες οριζόντιες συμπράξεις, δυνάμει των πρακτικών που, συνοπτικώς στο πλαίσιο της Διαδικασίας Διευθέτησης, περιγράφησαν ανωτέρω.
- Υποχρεώνει** τις προαναφερόμενες επιχειρήσεις να παύσουν, εφόσον δεν το έχουν ήδη πράξει, και να παραλείπουν στο μέλλον τις διαπιστωθείσες στο ως άνω σκεπτικό παραβάσεις του άρθρου 1 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, και του άρθρου 101 ΣΛΕΕ.

4. **Επιβάλλει** στην «VIOLAK INTERNATIONAL ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» **πρόστιμο ενενήντα οκτώ χιλιάδων διακοσίων τριάντα τεσσάρων ευρώ και πενήντα λεπτών (98.234,50€)**, στην «ΙΝΕΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΕΙΔΩΝ» **πρόστιμο εκατόν σαράντα εννέα χιλιάδων τριακοσίων δεκαέξι ευρώ και σαράντα τεσσάρων λεπτών (149.316,44€)** και στην «Β.Β.Δ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ Α.Ε.Β.Ε. Παραγωγή Εισαγωγή και Εμπορία Υγειονομικού υλικού, Ανώνυμος Εμπορική Βιομηχανική Εταιρεία», **πρόστιμο εκατόν είκοσι έξι χιλιάδων τριακοσίων ενενήντα δυο ευρώ και σαράντα τεσσάρων λεπτών (126.392,44€)** για την τέλεση των διαπιστωθεισών, βάσει του ως άνω σκεπτικού, παραβάσεων του άρθρου 1 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, και του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, ως ανωτέρω.

Η απόφαση εκδόθηκε την 30η Αυγούστου 2023.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΙΑΝΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

